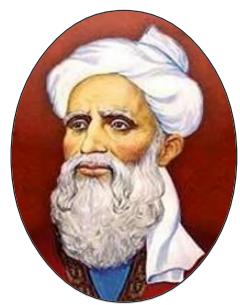

ЗИНАТИ ИНСОН СЕ ЧИЗ АСТ: ИЛМ, МУҲАББАТ ВА ОЗОДИ

АҢВОРЫ ДОҢИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯаబдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.kgu.tj **№22 (249) 15 Феврали соли 2017, ҷоршанбе (оғози нашр: соли 1994)**

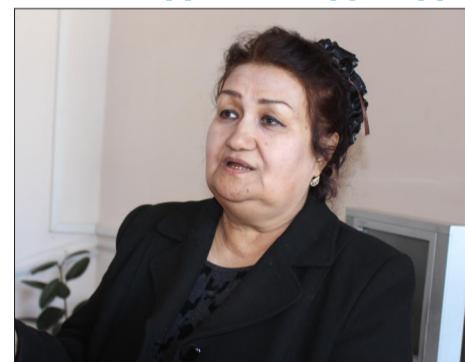
ФОРУМИ САЙЁРИ ҶАВОНОНИ ДОНИШКАДАИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОД ДАР ДОНИШГОХИ КЎЛОб

Боиси ифтихор ва сарфарозии кулли мардуми шарафманди Тоҷикистон аст, ки бо ташаббуси Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухттарам Эмомалӣ Раҳмон аз тарафи Маҷмааи Созмони Милали Муттаҳид бо ҷонибдории 192 давлати ҷаҳон солҳои 2018-2028 Даҳсолаи байналмилалии амал: "Об барои рушди устувор" эълон гардид. Инчунин, Пешвои миллат дар Паёми имсолаашон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2017-ро "Соли ҷавонон" эълон намуданд.

Вобаста ба ин иқдоми нациб устодону донишҷӯёни Донишкадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон ин рӯйдодҳои муҳими кишварро бо хушнудӣ истиқбол намуда, Форуми сайёри ҷавононро баргузор намуданд ва субҳи 27 январи соли 2017 тавассути қатораи Душанбе-Қурғонтеппа-Қӯлоб 130 нафар донишҷӯён ва 50 нафар устодони донишкада ба шаҳри бостонии Қӯлоб сафар карданд.

МУҲАББАТ ИЗЗАТОВА: НОМЗАДИ ИЛМ МАҶНОИ ОЛИМ БУДАНРО НАДОРАД!

ИНСОН ЧЙ ГУНА СОЖИБИ НОМИ НЕК ШУДА МЕТАВОНД?

МАВ҆КЕИ ЗАН ДАР ЧОМЕА АЗ НИГОХИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

МАРСИЯ-2

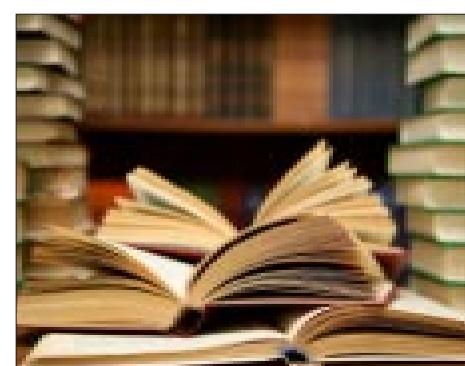
САҲМИ ЧАВОНОН ДАР ПЕШРАФТИ ЧУМҲУРИЙ

КІ ОМУЗГОР БУДА МЕТАВОНАД?

ДУРУСТ БИНАВИСЕМ-1

КОНФРОНС ОИД БА ЧАШНИ САДА

Таърихи 3.02.2017 дар "Толори фарҳангӣ"-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ конфронси илмӣ-назариявӣ баҳшида ба ҷашни Сада гузаронида шуд. Сараввал конфронсро ноиби ректор оид ба тарбия Сайдагомадова Дилором кӯшода эълон намуд. Баъдан, сухан ба ховаршинос Зафар Мирзоён дода шуд. Устод зимни суханронӣ аз таърихи ин ҷашни аҷдодӣ ёдовар шуданд, ки ин ҷашни аз қадиму-лайӯм дар миёни мардуми мошкуҳу шаҳомати хосаро доро будааст.

Ҷашни Сада яке аз ҷашњои бостонии мардуми Ориёнина-жод аст, ки рӯзи даҳуми моҳи ёздаҳуми солшумории шамсӣ-Баҳман барпо мегардад. Аз-баски аз даҳуми Баҳман то ҷашни Наврӯзи байналмилаӣ панҷоҳ шабонарӯз аст, ин рӯзро Сада ном ниҳоданд. Мувоғиҳи ривояти "Шоҳнома" шоҳ Ҳушанг ин ҷашниро асос гузаштааст. Пеш аз гузаштагони мо дар ин рӯз ҷашн ороста, тамоми шаб гулҳан меаф-рӯхтанд ва дар гирди он рақс мекарданду сурӯд меҳонданд. Сада то асрҳои 12 ҷанӯз

гирифта мушуд, лекин оҳиста-оҳиста аз байн рафт, вале нишонаҳои он гулҳан афру-хтан дар гирди он базм оро-стан ҳанӯз ҳам дар байни миллати тоҷик ба назар мепрасад ва аз рӯи ривоятҳои ҳалқӣ рӯзи баргузории ҷашни Сада мардум дар гирди гулҳан давр зада, иброз медоштанд, ки "Зардии рӯјамро бигир, сурхии рӯятро бидех".

Сипас, сухан ба Шоири ҳалқии Тоҷикистон Ҳақназар Ғоиб дода шуд. Шоир зимни суханронӣ шеъри тозаэҷоди хешро, ки дар бораи ҷашни

Сада баҳшида шудааст, қират намуд. Баъди ин, аз тарафи магистранти баҳши якими факултаи филологияи тоҷик ва журналистика Алишер Давлатов порҷаи шеърӣ аз "Шоҳнома"-и Абдулқосим Фирдавсӣ, ки ба ин ҷашни аҷдодӣ рабт дошт, шунида шуд. Дар қисмати оҳири конфронс баҳри болидарӯҳии омӯзгорон ва донишҷӯён сурӯд дар васфи Ватан аз тарафи корманди Ҳонаи маданияти донишгоҳ Ромиши Алиҷон шунида шуд.

Алишер ЯТИМОВ,
хабарнигор

САИДЗОДА РОЗИЯ ДАР "ТАРОНАИ ДОНИШҖӮЙ-2016" ҶОИИ З-ЮМРО ГИРИФТ!

Охирҳои соли 2016 аз тарафи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайдёни назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озмуни ҷумҳуриявии "Таронаи донишҷӯй-2016" миёни донишҷӯёни муассисаҳои олии кишвар баргузор гардид ва он аввали соли 2017 ҷамъbast карда шуд. Дар натиҷа Саидзода Розия, донишҷӯи соли дуюми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика дар озмун иштирок намуда, барои ишғоли ҷои З-юмро бо ҷоизаи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайдёни назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардида, соҳиби Диплом ва асбоби мусиқии гитара гардид.

Алишер ЯТИМОВ, хабарнигор

ФОРУМИ САЙЁРИ ҶАВОННОНИ ДОНИШКАДАИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОД ДАР ДОНИШГОҲИ КӮЛОБ

(Идома аз саҳӯ)

Барномаи сафар, аслан аз шиносой пайдо намудан бо корхонаҳои азими саноатии ватанӣ, ки аз дастоварҳои даврони истиқалияти маҳсуб мейбанд ва пайванди дӯстии ҳамкорӣ бо донишҷӯёну устодони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ иборат буд.

Тибқи ҷадвали ҳаракат қатора дар истоҳои шаҳри Ёвон та-ваққуф намуд ва донишҷӯёну устодони ДМИТ-ро намоянда-ғони мақомоти икроияи ҳокими-яти маҳаллии ноҳия ва ҳайати роҳбариқунандаи ҶДММ "Ширкати байналмилаии истеҳсолии Ҷунгтсай маҳир сement"-и Ёвон бо самимияти хос пешвоз гирифтанд.

Пас аз истиқболи гарму ҷӯшон донишҷӯёни ва устодон

аз ҶДММ "Ширкати байналмилаии истеҳсолии Ҷунгтсай маҳир сement" дидан намуданд.

Бо таассуроти зиёд донишҷӯёни устодон баъд аз нимаи рӯз ба шаҳри Кӯлоб раҳсипор гаштанд. Дар истоҳои роҳи оҳани шаҳри Данғара намояндағони мақомоти икроияи ҳокими-яти маҳаллӣ (муовинони раис ва мақомоти бехатарии ноҳияи Данғара) ҳайати устодону донишҷӯёро пешвоз гирифтанд.

Субҳи 28 январ дар назди бинои Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ҳайати 180 нафараи ДМИТ-ро роҳбарият, устодон ва донишҷӯёни донишгоҳи мазкур бо барномаи тарҳрезишидаи консертӣ ва ташкил намудани саёҳати хотирмон

«АнВори дониш»

КОНФРОНС ОИД БА Рӯзи БАЙНАЛМИЛАИИ ЗАНОН ВА ДУХТАРОН ДАР ИЛМ

Таърихи 8.02.2017 дар толори мачлисгоҳи ошиёна дуюми бинои маъмурии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ конфронси илмӣ-назариявӣ баҳшида ба рӯзи 11-уми феврал "Рӯзи байналмилаии занон ва дуҳтарон дар илм" гузаронида шуд. Сараввал конфронсро ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия Ҳудойдодова Шарофат кӯшода эълон намуд. Сипас, сухан ифтитоҳӣ ба ноиби ректор оид ба таълим Ҳолиқов Сафар дода шуд. Устод зимни суханронӣ занонро баҳшида ба "Рӯзи байналмилаии занон ва дуҳтарон дар илм" табриқ гуфта, дар корҳои илмиашон муваффақият ва бурдбориҳои беназирро орзу намуд. Баъдан Иззатова Муҳаббат, доктори илмҳои педагогӣ, устоди кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҷтимоӣ дар мавзӯи "Саҳми занони донишгоҳ дар рушду нумуи илм" баромад намуд. Маърӯзai дигар дар мавзӯи "Ҷавҳари покиу ифрат дар симои бонуи тоҷик" аз тарафи Исоеева Дилором номзади илмҳои педагогӣ, мудири кафедраи ровоншиносӣ пешкаши ҳозирин гардид. Дар қисмати оҳири конфронс сухан ба иштирокчиён дода шуд. Дар охир иштирокчиён дар якҷояй акси хотиравӣ гирифтанд.

Алишер ЯТИМОВ, хабарнигор

Мавзӯи рубою дубайтиҳои Лоиқ бо мавзӯи тамоми эҷодиёти ў алоқаи мустаҳкам дорад. Баъзан як фикр ҳам дар рубою дубайтиҳои шеърҳои дигар тақроран омадааст, ки баъзеи онҳо тақрори маҳз буда, фикро аз ягон ҷиҳат тафсил ё тақмил медиҳанд. Вай на танҳо дар рубою дубайтиҳо, балки дар шеърҳои дигараш ҳам бештар шоири фалсафигӯйӣ ҳикматпарвар аст ва фалсафаи зиндагию ҳикмати рӯзгор қисми муҳими эҷодиёти ўро ташкил додааст. Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки мазмуни ҳаётин шеъри ўторафт қувват гирифта, "даҳолати он ба соҳаҳои гуногуни зиндагӣ пурзӯтар шуда истодааст".

Шоир одамонро даъват кардааст, ки ба қадри зиндагӣ, ба қадри ҳамдигар бирасанд, аз фурсат истифода бааранд, вагар на рӯзе бевақт ҳоҳад шуд ва пушаймонӣ суде наҳоҳад кард. Таъқид менамояд, ки мо дастгирӯ мададгори ҳам бошем, чунки дар яқъоғӣ ҳалли ҳама мушкилот осон ҳоҳад шуд. Яъне, агар ҷашмаҳои хурд ба ҳам ҷамъ шаванд, дарёи бузургеро мемонанд ва агар донишмандон дар як ақида ба ҳам мувофиқ оянд, дунё бисозанд. Ба ақидаи шоир агар кору пайкори имрӯзи мозӣ аз дирӯз беҳтар шавад, фардори обод ҳоҳем соҳт. Чунончи:

*Ду ҷашма як шавад, дарӯ бисозад,
Ду дил қоим шавад, дунё бисозем.
Агар имрӯз аз дирӯз хуб аст,
Ҷаҳони равшани фардо бисозем.*

Шӯбҳае нест, ки ин қабил шеърҳои ҳикматомӯз дар назми имрӯза мавқеи муайяне дорад. Аз панду ҳикмат натиҷаи хулоса ва афкори амиқи воқеии эҷодкории он, як ҳисса аз ақлу заковати ҳалқ бошад, дар ҳаёт ва зисту

зиндагии мардум ба кор меояд, дар тарбияи маънавии наслҳои оянда таъсири муайяне мерасонад. Вале имрӯз қасоне ҳам во-мехӯранд, ки панду ҳикматро низозим ва ҳатто барои наслҳои имрӯза зарарномедонанд. Со-

ягон мушкил осон наҳоҳад шуд. Ин ҷо ишқ ба маъни васеаш баён шудааст, чунки бисёре аз мардумон ишқро танҳо дар дӯст доштани маъшуқа медонанд бас, вале дар асл ишқ исми кул аст, яъне ба ҷузъҳо тақсим ме-

шавад. Чунончи: ишқи Худо, ишқи волидайн, ишқи Ватан, замину осмон ва обу хоку оташ, ишқи ҳоҳару бародар, ишқи устод ва монанди инҳо:

*Гар шике дар дили инсон набудӣ,
Дар олам мушкиле осон набудӣ.
Ҳамехушидӣ оби ҷумла дарё,
Дар ў гар шӯриши тӯғон набудӣ.*

Устод Лоиқ ҷои дигар зикр мекунад, ки ман нафаҳмидам ин ишқ мақр аст ё бозӣ, ки маъшуқа гоҳ лоф аз ишқи аబадӣ мезанад ва гоҳ худро ба тарафи дигар мекашад. Ва ё ин ситамест ба-рои ошиқ, ки ранҷу дарди зиёдеро ба бор меорад ва ин сабаби ҷудои дилдодагон мегардад. Ҳамон дилбаре, ки як замон сухан аз меҳр мезаду бо самимият ва нигоҳи сеҳромез менигарист ва мегуфт "Бе ту бар ман зиндагӣ нест", вале бинӣ, ки бе ту хуш асту ва аз ин ҳам хубтар зиндагӣ карда истодааст:

*Надонам ишқ ин макру бозист?
Надонам ё ситам, ё фанд, ё ҷист?
Бигӯяд: "Бе ту бар ман*

зиндагӣ нест,

Вале бинӣ, ки бе ту хубтар ҷист.

Чӣ қадаре ки ҷаҳони одамӣ, мураккабиҳои дили ў кашф шавад, мазмуну моҳият ва мақоми ҷамъиятии ўайёну равшан мешавад, қадру қимати ў дар ҳаёт меафзоӣ. Шоирони тоҷик моҳияти фаъолияти ҷамъиятии инсонро пеш аз ҳама дар худшиносии

ӯ медонанд, дар он медонанд, ки инсон, ҳар фард чи андоза худро шиносад, чи андоза ба қадру қимати инсони худ сарфаҳм равад, ба қадри дигарон ҳам мерасад. Вақте ки ҳар фард дарёфт, дигаронро дарёфтан осон аст, - гуфтааст Лоиқ:

*Ҳар қас, ки на хештанишиносе
бошад,*

*Бо модари хеш носипосе бошад,
Имрӯзи мост зоди дирӯза,
Субҳонаи мо зи нони посӣ бошад.*

Пандгӯю ҳикматписандӣ аз анъанаҳои қадимаи ҳалқи мост ва имрӯз ҳамин анъана дар лирикаи тоҷик ба таври тоза идома дорад. Ва ин қабил шеърҳои панду андарзҳо дар тамоми ашъори устод Лоиқ Шерали мушоҳид мешавад, ки он барои ба камоли маънавӣ расидани хонанда бетаъсир намемонад.

Маҳмадсафар ДАВЛАТОВ,
саромӯзгори кафедраи адабиёти тоҷики
ДДК ба номи А. Рӯдакӣ

ЗАХИРАҲОИ ОБРО ҲИФЗ МЕБОЯД!

Таърихи нави давлатдории мустақил нишон медиҳад, ки Тоҷикистон яке аз ташаббускорони оқилонаи истифодабарии заҳираҳои об ва истифодаи яқҷояи он дар сатҳи глобалӣ ҳаст ва ҳоҳад монд.

Эмомали РАҲМОН

Об манбаи ҳастии ҳамаи мавҷудоти олам аст. Об заҳираи бузургест, ки воқеияти он ҷаҳону зиндагониро таровату зебой ва сарсабзиву озодагӣ мебахшад. Ҳастии гулу гиёҳ, ҳайвоноту наботот, растаниви инсоният, хосса зиндагии осоиштаву ободӣ ва озодагиву пурбарақатӣ ҳама ба об вобастагӣ дорад.

Басо рамзист, ки ин неъмати худододиро Ҳудованд дар диёри мөхеле арзонӣ доштааст. Дар Паёми имсолаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомали Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ташабbusҳои созандай кишвари мө ба сифати ташабbусkor ва peshsafhi fayoli ҳалли масоили глобалии вобаста ба истифодаи босамари заҳираҳои об гардидани ҷумҳурийӣ башорат дод.

Пайки шодӣ гувоҳ бар он аст, ки Роҳбари давлат ва мардуми Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо ҷомеаи ҷаҳонӣ ташабbусkor буда, дар иҷрои барномаҳои сиёсати дохиливу хориҷии кишвар назарӣ нек ва мушахhasро иҷро

мекунад. Ҳалқи баруманди тоҷик ҷиҳати амалӣ шудани peshnixҳои Тоҷикистон дар бораи эълон шудани Даҳсолаи байналмилалии амал: "Об барои рушди устувор" эълон мешавад, ки он аз 22 марта соли 2018 шурӯъ шуда, дар Рӯзи ҷаҳонии заҳираҳои об - 22 марта соли 2028 ба анҷом мераад.

Ҳадафҳои Даҳсолаи байналмилалии амал: "Об барои рушди устувор"-ро як ҷатор масоили муҳум аз қабили ҳамигироёни заҳираҳои об, роҳандозӣ ва peshbarии барнома ва loyҳоҳои daҳlдор; ҳамкорӣ дар ҳамаи саҳҳо барои мусоидат ба татbiqi vaziifa va ҳадафҳои марбут ба заҳираҳои об ва дигар масъалаҳои мубрами чомеаи ҷаҳонии обӣ матраҳарӣ мешавад.

Гуфтан ба маврид аст, ки ин ҳамаи ташабbuskorии Sarvari давлат аст, ки ҷомеаи ҷаҳониро ба истифодаи oқiloнаi заҳiraҳoи ob водор мекунад. Ҳамин аст, ки Peshvoi millat dar masъalaҳoai ob ҳamchun asnodi bainal-halqaii dar Forumi V-umi ҷaҳonii ob dar shaxri Istambul (soli 2009) suhanroni namud, peshnixҳoai ob namud, kи zaҳiraҳoai ob bonazardorshi talaботҳoai myosir tarhrezӣ karda shawad.

Moҳi iunio soli 2010 bo iкдоми Sarvari farhangdӯstu xiрад-pesha dar Ҷumҳuриi Toҷikiстон Конfronси bainalmilalii "Ob baroи ҳaёт" (2005-2015) dar saҳҳi baland doir garidid. Dar ҳammin soli ҷaҳon zeri roxbarrii CMM moҳi mарт Konfronси bainalhalqии musoҳibai interaktiv dar shaxri Nio-York doir garidid, kи ba daҳsolai bainal-

халқии об бахшида шуда буд.

Мусалам аст, ки Тоҷикистони зебоманзари мө аз аз sarvatҳoи obӣ farovon аст. Захираҳои асосии обҳои diёri moro dарёҳо tashkil mекунад. Ziyod shudan poygoҳҳoи obkash, obanboru ҳavzҳo va kanalҳo ba maқsad muғoғi аst.

Давлатҳои ҳastanد, kи az norasoi ob tanқisӣ mекашand. In tanқisӣ va norasoi boisiyaq chand moshkiliҳoи globaliy niz shuda metawonad. Maҳz ҳaminiro ba nazar girifta Presidenti Ҷumҳuриi Toҷikiстон Emomali Raҳmon dar Konfronси bainalmilalii suhanroni namuda, ibroz doшtand, kи: "Inтизор meravad, kи bar asari taъsiри tafrijire-bi iкlimi dar davra zikrshoda alplakai ziёda az 50 foizi aҳolii ҷaҳon bo moshkili norasoi ob rӯ ba rӯ megarداد.

Чунин vazъ az mo ҷaҳdu taloшhi ҳarchi beshtar muttakhidona va andeshidani ҳam tadbirҳoи oҷil va ҳam chorahoi darozmuh-lator tақozo mекунад".

Maҳz bo peshnixҳoai in mardi xiradmand va fosilz Daҳsolai navi bainalmilali tаҳti shioiri "Ob baroи rushdi ustuvor"

Аъзам БОБОЕВ, асистенти кафедраи забонҳои ҳorchiyi umumidoniшoxии
ДДК ба номи A. Rӯdakӣ

Касби омӯзгорӣ, яке аз касбҳо мебошад, ки шахсияти инсонро дигаргун месозад ва ба қуллаҳои мурод мерасонад. Аз ҳамин сабаб, ҳар давлату миллат нисбат ба омӯзгор аҳамияти хос медиҳанд, чунки пешбаранди тамоми табақоти ҷомеа омӯзгор мебошад. Шуқрони аз сулҳу суботи комили ватанамон, ки имрӯз нисбат ба омӯзгор диққати ҷиддӣ дода истодаанд.

Ҳамасола дар ҷумхурий ҳафтагӣ аввали моҳи октябрро ҳамчун Рӯзи омӯзгор ҷаши мегиранд. Имрӯз ба омӯзгор ва касби ў эҳтиром мегузоранд, ҳурматаш мекунанд ба номаш раҳмат мефиристанд ва тарбияту тақмилёбии ояндаи дурахшони фарзандонашонро ба муаллим ҳавола мекунанд. Барои ҳар омӯзгор ифтихори касби ҳамин аст.

Аз ҳамин хотир, сарвари давлат, Пешвои миллат, муҳттараҳи Эмомали Рахмон дар баромадҳояшон ҳамеша қайд мекунанд, ки дастгирии соҳаи маориф ва баланд бардоштани мақоми омӯзгор дар навбати аввал аз он ҷиҳат мухим мебошад, ки аҳли маориф дар рушди нерӯи инсонӣ саҳми бевосита дошта, яке аз қувваҳои пешбаранди ҷаҳонро ҷомеаи имрӯза ба шумор мераванд ва гузашта аз ин, пешрафти тамоми соҳаҳои ҳаётӣ ҷомеа ва давлат ба сатҳи рушди маориф вобастагии мустақим дорад.

Омӯзгор дар раванди таълиму тарбия баробари падару модар ва шахсоне, ки онҳоро иваз мекунанд, нақши асосӣ

ОМӮЗГОР БОЯД ПОКВИЧДОН, СЕРТАЛАБ ВА ДОНИШМАНД БОШАД!

дорад ва ҳамчун роҳнамои маънавӣ барои ба камол расонидани насли шоистаи даврон масъул аст. Далели гуфтаҳои боло ин қушодани даҳҳо қӯдакистонҳо, хона-интернатҳо, мактабҳои миёнау олӣ мебошад, ки ҳамасола аз тарафи сарвари қишини Пешвои миллат, муҳттараҳи Эмомали Рахмон дар ҳар гӯшаю канори ватанамон ба истифода дода мешавад.

Омӯзгор пеш аз ҳама тарбиятгар аст. Агар ба ҷашми хирад назар афканем, омӯзгор олами маънавии инсонро бедор мекунад.

Рӯдакии бузургвор дар қасоиду ғазалҳои дилпазири ҳуд нисбат ба таълиму тарбияи наслҳои ҷаҳон сухан карда, ҳаёт, рӯзгор ва ҷамъиятро ҳамчун омӯзгор арзёбӣ намудааст. Аз гуфтаҳои шоир ҳуљоса бармеояд, ки омӯзгор ҷун ҳаёт, ки муҳтавои онро равшани, зиндагӣ ташкил медиҳад, равшанкунандай ҳар замир мебошад. Омӯзгор ҳаст, ки наслҳои ҷаҳонро ба роҳи рост ҳидоят мекунад, меҳру муҳаббати илмомӯзиро дар замери инсонҳо, маҳсусан наслҳои ҷаҳон бедор месозад.

Абӯалӣ ибни Сино нисбат ба

қасбияту шахсияти муаллим суханони нек гуфтааст: "Касби омӯзгорӣ яке аз касбҳои мушкилу боифтиҳор буда, аз муаллим талаб менамояд, ки нисбати қасбаш бетараф набуда, ҳамеша дар талқин намудани он қӯшиш намояд, қасбашро дӯст дорад, эҳтиромаш кунад. Дар навбат ба дигар аз омӯзгор поквиҷдонӣ, серталаబӣ, ҷолоқӣ, ҷасурӣ ва донишмандири талаб мекунад.

Нисбат ба шаъну шарафи омӯзгор ва эҳтироми ў аз ҷониби шогирдон шоир ва мутафаккири форсӯ тоҷик Шоҳ Неъматуллоҳи Валӣ дар ашъори ба

ёдгор мондаи пандуахлоқии ҳуд, маҳсусан ғазалиёту қасоид ва маснавиҳояш суханони қуммат оварда, ҷунин мегӯяд:

Ҳар, ки шогирде ғами ту накард,
Кай шавад дарси шикро усто?

Мебинем, ки шоир дар васфи муршид, яъне устоди комил васфи зиёд намуда, касе ки ба ин касби соҳибқасбии он эҳтиром мегузорад, мегӯяд ў ба муроди ҳеш мерасад. Имрӯз низ нисбати касби омӯзгорӣ эҳтироми хосса мавҷуд аст.

Хулоса, ашъори баргузидай Шоҳ Неъматуллоҳи Валӣ дар умқи ҳеш ҷунин садафу гуҳарҳоеро доро мебошад. Дар ҷои дигар ишора мекунад:

Ҳосили дарёи мо гар боядат,
Ин садаф бишкофу
дар гӯҳар нигар.

Ҳотам НАЗАРОВ,
номзади шимҳои педагогӣ, мудири
шуъбаи аспирантуро ва докторантуро
ДДК ба номи A. Рӯдакӣ

МУОШИРАТИ ПЕДАГОГӢ- ПСИХОЛОГӢ ДАР РАВАНДИ ТАЪЛИМ

Волидайн ва омӯзгорон сарчашмаи асосии тарбия ба ҳисоб мераванд. Онҳо бе ёрии дастгирии ҳамдигар ба мақсад расида наметавонанд. Вазифаи муқаддаси онҳо тарбияи насли навраси комилан солиму созандаву бунёдкор мебошад. Натиҷаи назарраси тарбия ба муюширати омӯзгор ва падару модар вобастагии ҷалон дорад. Дар мавридиҳои зарурӣ падару модар барои омӯзгор маслиҳатгари ҳубе буда метавонанд.

Муюшират ҳамчун шарту шароити баландшавии самароӣ фаъолият ва ташаккули фаъолияти якҷоя мебошад. Муюшират ҳамчун мубодилаи аҳбор аз ҷиҳати илмӣ коммуникатсия ном гирифтааст, ки ба воситаи забон ба амал меояд. Дар рафти муомилот равандҳои мураккаб (рамзандӣ, рамзкушӣ) амал мекунанд.

Муюшират талаботи фаъ-

олияти якҷояи одамонро инъикос намуда, дар шароити назорати иҷтимоӣ, ки дар асоси меъёрҳои иҷтимоӣ амалӣ мегардад. Аз тарафи дигар қисми зиёди падару модарон тарбиятгари касби набуда, дар ин ҷода аз до нишҳои маҳсус барҳӯрдор нестанд ва дар муносабат бо насли наврас ба мушкилиҳо рӯбарӯ мегарданд. Дар дуруст ба роҳ мондани ҳамкорӣ ба вучуд овардан мепазиранд. Аз ин сабаб ба омӯзгор лозим меояд, ки усулҳои дигари таълимиро истифода барад. Масалан, воҳӯри ба падару

модарон, дарсҳои қушод оид ба тарбия, шиносоӣ бо вазъи оилавӣ ва додани маслиҳатҳои фардӣ дар масъалаҳои бо волидайн тааллуқдошта, маданияти шаҳсӣ ва амсоли инҳо.

Омӯзгор дар ҳама ҳолат бояд муносабати некҳоҳонаашро ба роҳ монад ва ҳама вақт рафтори ҳудро зери назорат гирад. Дар сурати дурусту мақсаднок ба роҳ мондани муюшират аз як тараф ақл, заковат ва дониши насли наврас васеъ гардад, аз тарафи дигар ҷаҳони маънавии онҳо ташаккул мейёбад. Дар ростои дуруст ба роҳ мондани муюшират саҳми аъзоёни бузургсоли оила, алаҳусус, падару модарон басо назаррас аст.

Бузургони оила ҷи гунае, ки муносабат намоянд, ҳурдтарақон низ дар пайравии онҳо амалу фаъолият мена-моянд, зоро таъсири оила ҳеле назаррас мебошад.

Шарифхон БОҶАҲМАДОВ,
ассистенти кафедраи таҳсилоти
томактабӣ ва кори иҷтимоӣ
ДДК ба номи A. Рӯдакӣ

Зарторбӣ ТАБАРОВА, мудири кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҷтимоӣ.

Шахсияти ҳар як одам зери таъсири омилҳо ташаккул мебад. Омилҳое, ки ин шахсрӯро гирифтааст. Ҳангоме, ки муҳит солим бошад, одам хуб ва ҳамаҷониба ташаккул мебад. Ҳушбахтона, имрӯз бо шарофати Истиқолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сиёсати хирадмандонаи Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон фазои сулҳу ваҳдат ва тинчию оромӣ фароҳам оварда шудааст. Дар ин гуна шароит шахсияти инсон ҳамаҷониба инкишоф ва рушд мебад. Ҳар як шахс метавонад тавассути корҳои наҷибе, ки барои рушди ҷомеа манфиатовар аст, номи худро ба некӣ боқӣ гузорад ва байни мардум эътибор пайдо карда бошад.

Абӯалӣ ибни Сино, Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, Фирдавсии бузургвор, Саъдии Шерозӣ, Садриддин Айнӣ ва даҳҳо шахсиятҳои баруманд дар чунин шароити худ тавонистанд, ки номи худро ба некӣ ба пешиниён боқӣ гузоранд. Ҳар кадоми онҳо дар ҳаёт ва фаъолияти худ заҳмати зиёд қашиданд ва барои миллиату ҳалқи худ хизмати шоистае кардан. Аз осори онҳо на таҳқо моя, балки ҷаҳон истифода мебарад. Пас, барои чӣ имрӯз шахсиятҳое, ки соҳиби обру ҳастанд, натавонанд, ки бо корҳои наҷиби худ нақше гузоранд? Албатта метавонанд. Имрӯз мо бо шахсияти аҳамияти байнамилалидошта, яъне Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон агар таҷаҷӯҳу кунем, мебинем, ки дар ташаккул ёфтани ин шахс бузург худаш чӣ заҳматҳои қашидааст. Пас, барои чӣ мо омӯзгорон ва ҷавонон пайрави ў набошем? Номи худро бо корҳои наҷиб боқӣ гузортан мумкин аст. Мо омӯзгорон бо тарбияи дуруст ва пешбуриди илму маориф метавонем, ки шахсияти худро байни ҷомеа нигаҳ дорем.

Неъмат КУГАНОВ, мудири кафедраи молия ва бокдорӣ.

Дар ҷомеаи имрӯза ҷунон ки аз гузаштагон маълум аст, барои ҷамъият кореро ба анҷ-

ИНСОН ЧӢ ГУНА СОҲИБИ НОМИ НЕК ШУДА МЕТАВОНАД?

Дар олам зиёда аз 7 миллиард одам зиндагӣ мекунад, ки онҳо бо рафттор, хислат, гуфттор ва муносибат аз ҳам фарқ доранд. Инсонҳое, ки номҳояшон дар таърих ба некӣ мемонад, хеле каманд. Ҳатто дар дунё одамоне низ ҳастанд, ки то дами марг касе онҳоро намешиносад. Вазифаи асосӣ ва заминии инсон низ дар он аст, ки номи худро ба некӣ нигоҳ дорад ва баъди марг низ ўро ба некӣ ёд қунанд. Ҳатто дубайтие низ дар ин бобат ҳаст:

*Ин модари даҳр оқилон кам зояд,
Ҳар лаҳза шумори нокасон афзояд.
Аз ҷумлаи Фирдавсӣ кам ояд ба ҷаҳон,
Аз ҷумлаи Маҳмуд ҳазорон ояд.
Аз ин хотир, ҳабарнигори рӯзнома хост, ки оид ба ин мавзӯй бо омӯзгорони
Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ба саволи
"Инсон чӣ гуна соҳиби номи нек шуда метавonad?" пурсон шавад.*

ом расонидан лозим аст, ки дар оянда ҳамчун як шахси зинда боқӣ монӣ. Ихтирои ягон техникаи нав, кори ба оянда манфиатовар ва файра. Омӯзгор агар олими забардаст шавад, номаш дар оянда боқӣ мемонад. Бисёр омӯзгоронро медонам, ки агар онҳо маро дар надода бошанд ҳам онҳоро мешиносам ва номашон то имрӯз боқист. Монанди Раҳмон Шариф, Исматуллоев, Раҳмат Акбаров ва дигарон.

Қурбонбӣ ДАМОНОВА, мудири кафедраи илмҳои компютерӣ.

Гап дар сари он нест, ки шахсиятҳои бузург айни ҳол нестанд. Пеш аз мо ҳам буданд ва ҳоло ҳам ҳастанд. Онҳо бо нақуорӣ номҳои худро дар таърихи гузоштаанд. Қаҳромонӣ кардан ҳам дар таърихи мемонад. Дар сурати хубӣ кардан, некӣ кардан, дасти як одами камбағалро гирифтан алаккай заминаest барои номро нигоҳ доштан. Лоҳутӣ хеле хуб фармуда:

*Ҳар шаб зи худат бипурс
агар ту мардӣ,
К-имрӯз чи хизмате ба
мардум кардӣ.*

Аз ин шеър бар меояд, ки ҳар як шахс бояд фикр қунад, ки имрӯз чӣ кори хуб кардааст. Одамоне ҳастанд, ки корҳои нек мекунанд ва номашон ба некӣ ёд мешавад. Масалан, шодравон Раҳмат Акбаров устоди ҳамин донишгоҳро бубинед, ки ў имрӯз дар

байни мо набошад ҳам, аммо суханҳои пандомӯзаш бо мост, китобҳои имлмиаш бо донишҷӯёни омӯзгорон ҳамсафаранд. Гарчанде ки вуҷуди ў бо монад, аммо суханҳои ў, насиҳатҳои ў, умуман ҳамаи ҷизҳои ў бо мост. Рӯзе нест, ки мо дар кафедра суханҳои ўро ёд қунам. Шодравон Абдуллоҳидов ҳам аз зумраи ҷунон шахсиятҳо буд. Инсони поктинат будаанд. Устод Абдуллоҳидов хоккор буд ва кӯшиш мекард, ки кӯмакаш ба ҳар як қорманди донишгоҳ расад. Ҳамаи онҳо дар хотироти мо нақш мебанданд. Онҳо шахсиятҳои бузурге буданд, ки аз ҳудашон номи некро боқӣ гузоштанд.

Мирали ДАВЛАТОВ, сардори шуъбаи қадрҳо ва корҳои махсус.

Зинда нигоҳ доштани шахсияти ҳар як фард дар дасти худи ўст. Якчанд роҳу усолҳо оид ба зинда нигоҳ доштани шахсият низ вуҷуд дорад. Аз ҷумла, боварӣ ба худ, бештар некӣ кардан, таҳаммулпазири, истеъоддоро сайқал додан, фуруvvatро (ҷавонмардӣ) дар худ таҷассум намудан, далерӣ ва часурӣ, нигоҳ доштани ҳуввияти миллӣ, истиқполхоҳӣ, донишандӯӣ, қавлу амал, илму амал ва ҷунон ки Бадридин Ҳилолӣ фармудааст:

*Илмат ба амал чу ёр гардад,
Қадри ту яке ҳазор гардад.
Ва он илме ки омӯхтай,*

онро бояд ба дигарон дод. Инчунин, агар омӯзгоре, ки воқеан дарси хуб дижад, як дарси ў баробари як асари бадеист. Аз ин рӯ, бо дарсҳои муассир метавонад шогирдонашро ба шахсият мубаддал намояд ва тавассути онҳо номи худро ба некӣ ба ёдгор гузорад. Як сухан аст, ки омӯзгори бадбаҳт ҳамонест, ки шогирдаш то ба охир шогирд бимонад, яъне рушду такомул наёбад. Бинобар ин, мо бояд коре қунем, ки шогирдамон устод шавад, зеро шогирди донишманд номбардори устоди хеш аст.

Муҳаммадҷони АБДУЛЛОҲИД, ёвари ректор

Таърихи гузаштаи башарӣ ят осмони паҳновареро мемонад, ки дар он ситорагони дурахшон бешуморанд ва бо бузургиву дурахшандагии худ дикъати ҳар шахсрӯро беинixtiēr ҷалб мекунанд. Ин ситорагони дурахшонда, нафароне мебошанд, ки бо ақлу ҳирад, фазилату дониш ва бузургиву меҳъанпарастӣ мақому манзалати хосаро соҳиб гардида, дар хотираи дигарон то абад номи худро ба некӣ ба ёдгор гузоштаанд. Аммо дар қатори онҳо таърихи борҳо гувоҳи ҳаробкориву даҳшатафканӣ ва бераҳмиву бешафқатии ашҳоси манфур гардидааст.

Барои он ки номи шахс зинда бимонад, зарур аст, ки андешаву амали нек дошта бо-

шад ва бо рафтари ҳамида дар дили инсонҳо ҷо гирад. Инсон бояд барои пешбури ҳаёти ҷомеа саҳми арзанда гузорад. Маҳз ин амалҳо боис мегардад, ки шахсрӯро ба некӣ ном баранд. Тавре ки устоди сухан Саъдии Шерозӣ фармудааст:

*Саъдӣ, марди накуном
намирад ҳаргиз,
Мурда он аст, ки номаш
ба накӯй набаранд.*

Сафар БОБОЕВ, декани факултаи химия, биология ва география.

Бузуге ҷунин гуфта:

*Агар дар ҷаҳон набавад омӯзгор,
Шавад тира аз бехирад рӯзгор.*

Ба ақидаи ман дар соҳаи маориф шахсияти худро зинда нигаҳ доштан ин аз рӯи наవварии илм, ихтироъ, навиштани китобҳои дарсӣ, мақолаҳои илмӣ-тадқиқотӣ имкон дорад. Фақат як ихтироъ ва ё оғаридани як асар, ки ба донишҷӯё ва ё мардум хизмат мекунад, метавонад номро ба некӣ зинда нигоҳ дорад. Бузургон хеле хуб гуфтаанд:

*Зиндаву ҷовид бод, ҳар
ки накуном зист,
К-аз ақибаши зикри ҳайр
зинда қунад номро.*

Файзиддин ДАВЛАТОВ, мудири кафедраи методикаи таълими забонҳои ҳориҷӣ.

Инсоне, ки дар оянда номи худро зинда нигоҳ доштан меҳоҳад, бояд китобҳои хуб нависад ва ба мардум онҳоро паҳн намояд. Китобе, ки мемонад, баъд аз сари муаллиф онро истифода мебаранд ва ба дигарон онро ташвику тарғиб менамоянд. Ба монанди Рӯдакӣ, Саъдии Шерозӣ ва монанди инҳо.

**Таҳияи
Алишери АБДУЛМАҶИД**

Меҳмони ин шумора доктори илмҳои педагогӣ, устоди кафедраи тарбияи томактабӣ ва кори иҷтимоии Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Иzzатова Муҳаббат мебошад. Ӯ соли 1980 аввалин зане буд, ки рисолаи номзадӣ дифоъ намудааст. Ҳатто баъди 35 соли дифоъи рисолаи номзадӣ соли 2015 низ аввалин докторзан дар вилояти Ҳатлон мебошад, ки рисолаи докторияшро дифоъ намудааст. Ҳостем оид ба мавзӯи "Нақши зан ва мушкилоти онҳо дар ҷомеа" сӯҳбате анҷом дижем.

Иzzатова Муҳаббат Иноятовна 10-уми марта соли 1952 дар шаҳри Кӯлоб дар хонадони зиёӣ таваллуд шудааст. Педагог, номзади илмҳои педагогика (1980), дотсент (1993), Аълоҷи маорифи Тоҷикистон (1995) мебошад. Ҳатмкардаи факултаи омӯзгории Институти давлатии педагогии Кӯлоб (ҳоло ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, 1973). Таҳсил дар мактаби миёнаи №4-и шаҳри Кӯлоб (1959-1969), донишҷӯ (1969-1973), омӯзгори кафедраи педагогика ва психологияи факултаи омӯзгории ИДПК (1973-1976), аспиранти Институти илмӣ-тадқиқотии тарбияи томактабии АИП СССР (1976-1979), муаллими калон (1979-1985), мудири кафедраи тарбияи томактабӣ (1985-2005), дотсенти кафедраи тарбияи томактабӣ (1990-2005), декани факултаи омӯзгории ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ (2005-2012). Аз соли 2012 дотсенти кафедраи тарбияи томактабӣ ва кори иҷтимоии ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ. Дар мавзӯи "Хусусиятҳои тарбияи меҳнатии қӯдакони синни калони томактабӣ ва роҳҳои ташаккулӣбии он дар оилаҳои деҳоти Тоҷикистон" (1980, Москва) рисолаи номзадӣ дифоъ кардааст. Соли 2015 дар мавзӯи "Баъвчудӣ ва инқишифи муассисаҳои таълимӣ-томактабӣ дар Тоҷикистон (1924-2004) рисолаи докторӣ дифоъ намуд. Бо нишони сарисинагӣ "Аълоҷи маорифи Тоҷикистон" (1995, Душанбе) мукофотонида шудааст. Муаллифи беш аз 55 монография, китоби дарсӣ, мақолаи илмӣ ва илмӣ-методист.

Дар Паёми навбатии Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалий Раҳмон нақши занон дар дафтардорию корҳои давлат мӯҳум арзёбӣ шуд ва ҳатто Пешвои миллат гуфтанд, ки бояд шумораи хизматчиёни давлатириро аз ҳисоби занон зиёд кард. Назари шумо оид ба ин масъала чист?

- Ташаккур. Ман тарафдори андешаҳои Пешвои миллат. Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалий Раҳмон дар як суханрониашон гуфта буданд, ки агар занон муттаҳид шаванд ва аз як гиребон сар бароранд, қадрати иҷрои ҳамаи корҳоро доранд. Занҳо қодиранд, ки ҳамаи мушкилиро бартараф кунанд. Дар зарфи 25-соли Истиқолияти Ҷумҳурӣ Тоҷикистон бо шарофати Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалий Раҳмон занон тавонистанд, ки дар ҷумҳурӣ нуғузи худро баланд бардоранд. Ҳамаи ин бо шарофати истиқолият ба даст омад.

Гурӯҳе аз мутаасибин бар ин андешаанд, ки зан танҳо барои зодану тарбияи фарзанд оғарифа шудааст ва барои ин андешаи

ботилиашон далел ҳам меоранд. Шумо ба ин афкор ҷӣ назар доред?

- Ман фикр мекунам, ки зан ҳар кучое, ки башад рисолати Зан-Модар буданашро иҷро мекунад. Пеш аз ҳама, рисолати асосии зан тарбия ва ба воя расонидани инсони ҳаматарафа инқишифӣфта аст. Ин андешаҳо дар замони пеш ҳам буд ва ҳоло ҳам ҳаст. Ҳоло рисолати зан ниҳоят васеъ шудааст. Имрӯз зан муаллим, олим, табиб, кишоварз, сиёсатмадор ва дигар мартабаҳоро доро ҳаст. Дар тамоми соҳаҳои ҳочагии ҳалқ нақши зан назаррас аст. Мутаассифона, баъзе одамон бар ин назаранд, ки зан бояд хонанишин башад. Ман ба ин фикр розӣ нестам. Ин андеша ғалат аст. Ҳатто занҳои хонанишин ҳам рисолати бузургро иҷро мекунанд. Масалан, онҳо фарзандонашонро тарбия мекунанд, хизмати шавҳарро ба ҷо меоранд ва дигар корҳои хонаро. Ҳамчунон ки Напалеон гуфтааст: "Модар бо як даст гаҳвора ва бо дасти дигар дӯёро такон медиҳад".

Нақши занонро дар ҷомеа то қадом андоза ҳис мекунад.

МУҲАББАТ ИЗЗАТОВА: НОМЗАДИ ИЛМ МАЪНОИ ОЛИМ БУДАНРО НАДОРАД!

нед?

Дар ҳақиқат нақши зан дар ҷомеа бениҳоят бориз аст. Имрӯз занон мақому манзалати вижайаэро соҳибанд. Занони сиёсатмадори тоҷик имрӯз дар Маҷлиси Оли ва идораву кумитаҳои фаъолият доранд. Суҳани онҳо ба ҳадаф мерасад. Вақте ки ман мебинам, ки сухани занни тоҷик таъсир дорад ва он бе ягон мушкил ҳарфи худро мегӯяд, ба ҷониши мавзӯи ҷомеа ҷо дода мешавад. Ман фикр мекунам, ки агар зан дар ҳар кучое, ки аз сидқи дил кор кунад, онҳо гулистон мешавад.

Чаро бештари занҳо худро беҳуқӯқ, тарсӯ, нотавон ва беҳадаф тасаввур мекунанд?

- Зан вақте ки аз ҳуқӯқҳои худ оғоҳ нест, ў ҳеч гоҳ наметавонад, ки шахсияти худро муаррифӣ кунад. Ин барои зан хеле мӯҳум аст. Аз ин рӯ, занон бояд зираш бошанд ва аз тамоми ҳуқӯқу ўҳдадориҳо, ки Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барояш дода шудааст, оғоҳ гарданд. Вақте ки зан аз ҳуқӯқҳои худ бархӯрдор мешавад, дигар тарсу ҳарос дар вай дидар мешавад. Вай метавонад нотарсона сухан гӯяд, баромад кунад ва назари шахсии худро дошта бошад. Зан вақте ки илму дониш дорад, аз ҳеч ҷиз наметарсад ва ҳуқӯқҳои худашро ҳифз карда метавонад.

Баъзехо бар ин назаранд, ки зан қудратманд аст ва ҳама кор аз дасташ меояд. Шумо қудрати занро дар ҷӣ мебинад?

- Пеш аз ҳама бузургӣ ва қудрати зан дар он аст, ки ӯ Модар аст. Модар будан маънои онро дорад, ки инсон ба

вучуд меорад. Инро тасаввур карда метавонед? Ин қудратро на ҳар кас дорад. Инчунин, тамоми нобигаву олим акаDEMику шахсиятҳои бузурги таърихи тоҷикӣ мекунад. Ин аст қудрати зан. Чунон ки дар боло қайд кардем, имрӯз занон дар қатори мардон сиёсатмадору дигар ҷоҳрои бузурги сиёсиянд, ки сухани таъсиронро мекунад.

Имрӯз дар бештари мавриди ҳуқӯқи занҳо поимол мешавад. Ҷӣ бояд кард, то баробарҳуқӯқии зану мард таъмин шавад?

- Ман фикр мекунам, ки ин пеш аз ҳама ба худи зан во-баста аст. Зан бояд шахсияташро худаш муҳофизат кунад ва ба ҷомеа нишон дихад, ки ман ҳастам ва сухани бикрдорам. Ба ғайр аз ин, дар ҷомеа бо донишу заковат ва истеъоддод худро муаррифӣ карда тавонад. Қамбаҳтона, дуҳтаронро мото ҳоло худро ҳамчун як шахсият эҳсос карда наметавонанд. Шояд ин аз тарбияи ғалат ва нодурусти оила бошад. Мо дуҳтаронро тарзэ тарбия мекунем, ки бояд ў дар ҳама ҷо хомӯш бошад ва ҳеч гоҳ ба сухани калонсолон ҷавоб нагарданд. Дар ин сурат ҳатто дар мӯқобили баъзе суханҳои ботили калонсолон низ дуҳтарон хомӯширо иҳтиёр мекунанд. Мағкурай онҳоро тарзэ соҳтаем, ки баланд сухан кардан ва ё ҳозирҷавобӣ гӯё айб бошад. Ин ғуна тарбия ғалат аст. Мояд аз ин даст қашем.

Шумо дар қатори Зан-Модар буданатон олим низ ҳастем ва ба тарбияи насли наврас машгулед. Олим будан барои зан то қадом андоза осон аст?

- Зан, олим ва омӯзгор бу-

дан ба ҳамдигар алоқамандӣ доранд. Вақте ки мо зан мегӯем, модар, тарбиятгар ва олим буданаш имкон дорад. Аз нигоҳи ман занҳо бояд аз донишҳои ҷаҳонӣ бархӯрдор бошанд. Занони олим ба ҳимояи рисолаи номзадӣ қонеъ нашуда, рисолаи докторӣ нависанд ва олими варзида шаванд. Вақте ки номзад ба илм аст, яъне ҳоло олим нест. Замоне ки рисолаи докторӣ ҳимоя кард, сипас олим мешавад. Ба кори илмӣ машғул будан ин хеле мушкил аст, аммо ҳамаи ин мушкилиҳоро нотарсона бояд бартараф кард ва ба қуллаҳои баланди илм расид.

Барои боз ҳам баланд бардоштани мақому мартабаи занон дар ҷомеа ҷӣ пешниҳод доред?

- Ман фикр мекунам, ки во-баста ба ин Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, махсусан Пешвои мавзӯи ҷомеа ҷӣ пешниҳод дорад.

- Ман фикр мекунам, ки во-баста ба ин Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, махсусан Пешвои мавзӯи ҷомеа ҷӣ пешниҳод дорад. Пешниҳоди ман ҳамин аст, ки занон бояд донишҳои илмӣ ва сиёсии худро рушду тақомӯл диханд ва дар баёни андешаи солим тарсу ҳарос на-бояд дошта бошанд. Бояд қайд намуд, ки муаррифунандаи зан худи ўст. Агар инсон дар як ҷо хомӯш нишинад ва тавақалро ба Ҳудо кунад, аз ояндаи ў ҳеч ҷизро интизор шуда мумкин нест ва вақте ки зан барои шахсият шудани худ ҷаҳду талош мекунад, ин на-тиҷаи хуб медиҳад. Аз ин хотиҷа, аз тамоми занон ҳошиш мекунам, ки барои ояндаи худ танҳо худашон кӯшиш намоянд.

Ташаккур барои сӯҳбат.

- Сарбаланду саломат бо-шад!

Мусоҳиб
Ҷаҳонғир РУСТАМ

• БАХШИДА БА СОЛИ 2017 «СОЛИ ЧАВОНОН»

ПЕШВОИ МИЛЛАТ ВА ЧАВОНОН

Чумхурии Тоҷикистон баъди истиқтолияти комил ба даст оварданаш ба як қатор муваффақиятҳо бузург ноил гаштааст, ки онҳо нуғузӣ давлатдориамонро дар арсай байнамиллалӣ боло бардоштанд. Ин ҳама баъди ба даст овардани сулҳ ва минбаъд нигоҳ доштани ваҳдати миллӣ вобаста аст, зеро қабл аз ба даст овардани сулҳ ва ризоияти миллӣ дар давлати тозаистик-поламон нооромиҳо зиёде вучӯд доштанд, ки осудагиву оромӣ танҳо дар ҳаёли мардуми он замон буду ҳалос.

Ин ҳама бо шарофати сулҳу ваҳдат аст. Пас саволе ба миён меояд, ки сулҳу ваҳдат чӣ гуна ба даст омад? Ба ин монанд зиёданд саволҳо, ки коршинисоро доимо ба фикр кардан водор месозанд. Ҳарчанд ба ин саволҳо посух додан душвор ҳам бощад, лекин ман ҳамчун як чавонони озод-фикр чунин меандешам, ки аввалан, назари Ҳудованд ба ин миллати тоҷтабор расиду фарзанди арзанд Эмомали Раҳмон ба сари ҳокимиyaт омад ва мисли он ки офтоб аз зери абр берун шуда бощаду ба рӯйи мardum нур бipoшад. Дувум, ҳиради азalӣ ва маданияти волои ин миллат нагузозшт, ки дубора аз байн бираҷад.

Эмомали Раҳмон аз рӯзи аввали ба сари ҳокимиyaт омаданаш дар фикри беҳбудиву беҳрӯзии ҳалқ буд ва ҳамеша кӯшиш мекард, ки Тоҷикистони чавонро то ба қуллаҳои баланди давлатдорӣ бирасонад. Ана ҳамон сиёсати оқилонаш буд, ки Тоҷикистон акуннатанҳо яке аз кишварҳои рӯ ба тараққӣ буда, дар тамоми мушкилиҳои глобалӣ бо ҷаҳон ҳамдаст аст, балки саввاري оқилу доно ва ҷасуру тавони мо ба башарият пешниҳодҳое менамояд, ки онҳо бе ягон мамоният аз ҷониби ҷомеаи ҷаҳонӣ дастигirӣ мей-

банд, ҷунки алакай аҳли олам бар ҳираду дониши сиёсии ўқиil мондаанд. Аз ин ҷост, ки ҷаҳониён сулҳи тоҷиконро мавриди омӯзиш қарор доданд ва онҳо аҳли олам пазирӯфтанд.

Дар баробари ин Пешвои муazzами миллиати мухтарам Эмомали Раҳмон ба чавонони кишвар дикқати ҷиддӣ дода, ба онҳо аз рӯзи аввали ба сари ҳокимиyaт омаданаш дастгириҳои зиёде намуда истодааст. Масалан, таъсиси квотаи Президентӣ ва стипендиyaи Президентӣ аз қабили ғамҳорӣ дар ҳаққи чавонон аст. Аз ин бармеояд, ки давлату ҳукumat ба чавонон, ба қишири ояндасози миллат умединӣ калон доранд.

Қабул намудани Барномаи рушди чавонон аз он шаҳодат медиҳад, ки Сарвари давлати мухтарам ба чавонон тақия карда истodaast. Дар ҷумҳuriati 23-май ҳамчун "Рӯзи чавонон" далели воқеъ шуда метавонад. Ҳамин тавр, зина ба зина Пешвои миллат чавонро ба ҷомеаи ҷаҳонӣ пайваст намуд ва кӯшиш менамояд, ки баҳри чавонон на танҳо барномаҳои миллӣ, балки барномаҳои байнамиллалӣ пешниҳод намояд.

Ҳамин ғамҳориву дилсӯзии падаронаи Пешвои миллат мухтарам Эмомали Раҳмон аст, ки дар соҳаи маориф, ки қисми асоси пешравии ҷомеа аст, тағииротҳои куллӣ шуда истodaast. Эълон шудани "Соли маориф ва фарҳангӣ техникӣ" ва ё гузаштан аз системаи анъанавии таҳсилот ба системаи замонавӣ, яъне кридитӣ аст, ки ин барои мо донишҷӯён шароитҳои хуби донишазҳудкунӣ фароҳам мөорад. Гузашта аз ин соли 2014 таъсис ёфтани Маркази миллии тестиюнӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки тариқи он дилҳоҳи чавон метавонад бе даҳолати шахси дигар ба қадом муассисае завқ дорад,

касбашро интиҳоб намуда, таҳсил намояд. Ин аз одилю маорифпарварӣ ва инсони олӣ будани Пешвои миллатамон шаҳодат медиҳад.

Ҳамин тавр, дар Паёми имсоллаашон Пешвои миллат муҳтарам Эмомали Раҳмон соли 2017-ро дар саросари ватани азизон "Соли чавонон" эълон намуданд, ки ин боз ҳам аз одилю соғдӣ ва ба чавонон бовар доштану ғамҳории Пешвои миллат дарак медиҳад. Мочавононро лозим аст, ки барои ояндасозии миллатамон сараввал ҳонем ва донишҳои муосирро аз худ намуда, ояндай миллатамонро равшан созем.

Ҳулоса, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомали Раҳмон ҳамеша ба чавонон рӯй оварда, онҳоро захираи тилоии кишвар мешуморад. Дар умум он ҳама дастовардҳо, ки дар кишварамон ҳаст ва шуда истodaast, аз сулҳу оромӣ аст. Ва ин сулҳу оромӣ маҳсули дasti ин мardди ҳирад ҳаст. Воқеан ҳам ҳар касе дар забон номи ин абардмардӣ мөорад, яке дар симоӣ ў сулҳро мебинанду дигаре шодиву нишоти тифлакон ва савумин бощад, нуғузӣ давлатдории тоҷиконро.

Далер КАРИМОВ,
саҳори шӯъбаи кор бо чавонони
ДДК ба номи А. Рӯдакӣ

САҲМИ ЧАВОНОН ДАР ПЕШРАФТИ ҶУМҲУРИЙ

Воқеан, мо чавонон ворисони арзандай ҳалқу Ватан ва ободкору созандай фардои ҷомеаи Тоҷикистони соҳибистикол мебошем. Ҷи тавре ки маълум аст, тақдир ба инкишифи ҳар як давлат, аз ҷумла Ҷумҳурии Тоҷикистон аз саҳми фаъоли чавонон вобастагии зиёд дорад, зеро дар тамоми давлатҳо дунё чавонон ба сифати як нерӯи пурқитдори бунёдкор ва пешбарандаи ҳаёти ҷомеа шинохта ва эътироф шудаанд.

Бо дарназардошти ин, тарбияи чавонон дар рӯҳияи ваҳдат, ҳудшиносии миллӣ ва ватандустӣ дар шароити имрӯза аҳамияти беш аз пешкасб менамояд. Ин амр тамоми мardуми ҷомеаи ҷаҳониро водор месозад, ки мohияти ваҳдату яқдигӣ, ватану ватандорӣ ва ифтихору ҳудшиносии миллиро ба хубӣ дарк намоянд.

Дар воқеъ, чавонон бояд нисбат ба дигар қишиҳрои ҷомеа бештар фаъол бошанд, ташабbusҳои созандай пешниҳод намоянд, рамзҳои давлатӣ, муқаддасоти миллӣ ва дастовардҳои истиқтолиятиро ҳифз кунанд, дар ҳаёти сиёсиву иҷtimoiи Тоҷикистони азиз бо дасту дили гарм ва нерӯи бунёдгарона ширкат варзанд. Амнияти давлат ва шарафу номуси ватандориро ҳимоя карда, ҳудро аз ҳавфу ҳатарҳои номатгули ҷаҳони муосир эмрини нигоҳдоранд ва парчамбардори ин сарзамин бошанд.

Бояд гуфт, ки Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Раҳмон борҳо таъқид менамоянд, ки "Чавонон бояд хуб дарк намоянд, ки тақдирӣ ояндаи ҳалқу давлат ба дӯши онҳо гузашта шудааст. Ҳифзу обод кардан ва ба наслҳои оянда ба мерос гузаштани сарзамини аҷдодиву Ватани ободу рушдёбандана масъулияти бузург дорад ва ҳар фарди чавонро вазифадор менамояд, ки ҳамеша ба хотири таҳқими Ваҳдати миллӣ, Истиқтолияти давлатӣ ва густариши ҳудшиносиву ҳудогоҳӣ ва ватандустӣ кӯшиш талош намояд".

АЗ ин лиҳоз, мо чавонон бояд дастуру супоришҳои бевоситаи Пешвои миллат, муҳтарам Эмомали Раҳмонро сармашқи кори ҳудониста, тамоми неруву куввати ҳудро барои ободию пешравии иқтисодиёти кишвар ва дар амал тадбiq намудани масъалаҳои глобалии Ватани маҳбубамон равона созем.

Мирзоали МИРЗОЕВ,
донишҷӯи соли 2-юми факултаи иқтисодӣ
ва идораи ДДК ба номи А. Рӯдакӣ

WHY STUDY ABROAD?

10 reasons why you should study in a foreign country

ТАҲСИЛ ДАР ХОРИЧА

- КИШВАРҲО
- ТАҲФИФҲО
- 50 %
то 100%
- ТАРЧУМАИ ФАВРИИ ҲУҶЧАТҲО БО НАРҲОИ
ДАСТРАС ВА СИФАТИ БАЛАНД!
- ЗАБОНҲО
- РУСӢ (A) АНГЛӢСӢ (B) ОЛМОӢ (C) ҲИТОӢ (D)
- ҲИТОӢ
АРABIӢ
ФАРОНСӢӢ
ОЛМОӢ
ТУРӢ
ИТАЛӢӢ
- ТАҲСИЛ ДАР ХОРИЧА
- БАДИКИТ ШАҲВАНДӢ
РАСОНИДА МЕШАВАД, КИ
ТАРЧУМАИ ҲУҶЧАТҲО БО
ЗАБОНҲОИ ХОРИЧӢ ДАР
ШАҲРИ КӯЛОҚ ФАЪЛОШУД
- НИШОНӢ: ДОНИШГОҲИ ДАСТАВИӢ КӮЛОҚ БА НОМӢ
АБУ АБДУЛОҲО Рӯдакӣ, Шӯӯзбон РОБИТАҲОИ БАЙНАМILLALӢ
Сомонӣ: www.kpu.tj Skype: hamadon.edu
Тел: (+992) 987-88-14-88, 907-78-37-17, 8-33-22, 2-26-92

Have you considered studying abroad, but are not sure whether it's worth your time? If you ask anybody who has studied abroad, he or she will most certainly tell you that it is a life-changing experience and one of the most rewarding things he or she has ever done. Perhaps you're not certain what benefits you can reap from an extended stay in a foreign country. Here are 10 very excellent reasons why you should take the plunge.

1. Study abroad is the optimal way to learn a language. There is no better and more effective way to learn a language than to be immersed in a

culture that speaks the language you are learning. You're surrounded by the language on a daily basis and are seeing and hearing it in the proper cultural context. Language learning happens most quickly under these circumstances.

2. Study abroad provides the opportunity to travel. Weekends and academic breaks allow you to venture out and explore your surroundings - both your immediate and more distant surroundings. Since studying abroad often puts you on a completely different continent, you are much closer to places you might otherwise not have

6. Study abroad helps you to

learn about yourself. Students who study abroad return home with new ideas and perspectives about themselves and their own culture. The experience abroad often challenges them to reconsider their own beliefs and values. The experience may perhaps strengthen those values or it may cause students to alter or abandon them and embrace new concepts and perceptions. The encounter with other cultures enables students to see their own culture through new eyes.

7. Study abroad expands your worldview. In comparison with citizens of most other countries, Americans tend to be uninformed about the world beyond the nation's boundaries. Students who study abroad return home with an informed and much less biased perspective toward other cultures and peoples.

8. Study abroad gives you the opportunity to break out of your academic routine. Study abroad is likely to be much unlike what you are used to doing as a student. You may become familiar with an entirely new academic system and you will have the chance to take courses not offered on your home campus. It's also a great opportunity to break out the monotony of the routine you follow semester after semester.

9. Study abroad enhances employment opportunities. Did you know that only 4% of U.S. undergraduates ever study abroad? Yet, the world continues to become more globalized, American countries are increasingly investing dollars

abroad, and companies from countries around the world continue to invest in the international market. Through an employer's says, a student who has studied abroad is self-motivated, independent, willing to embrace challenges, and able to cope with diverse problems and situations. Your experience living and studying in a foreign country, negotiating another culture, and acquiring another language will all set you apart from the majority of other job applicants.

10. Study abroad can enhance the value of your degree. While abroad, you can take courses you would never have had the opportunity to take on your home campus. In addition, study abroad gives your language skills such a boost that it is normally quite easy to add a minor in a language or even a second major without having to take many more additional courses after the return to your home campus.

Murtazozoda JURABEK,
Expert of International
Relations Department

...Мегуфт, ки арӯсии писарамон гузарад, сипас ҷарроҳӣ мекунам. Ҳоло шояд ягон фалокате шаваду тӯй баргузор нашавад. Мегуфт гулхани бузурге меафрузем ва дукаса мераксем. Аз хонаи арӯс то манзили худамон бо тамоми ҳастӣ ва қувват мераксем. Тӯйи писари қалониамон аст. Келини аввалинамон. На фақат, ки ману ту... ҳама мерақсанд. Аммо ба тӯй нарасид. Ҳамон субҳе, ки мебоист барои тӯй меомадем, ҷон боҳт. Ҳудоё, ин чӣ мусибат? Орзӯҳояш дар сабзи сари гӯраш сабзидаанд. Дидаам.

...Эй азиз, эй азистарин азиз! Миллиону анд бор гуфта будамату боз тақрор ҳоҳам кард, ки бо тамоми вуҷудам, бо тамоми овозам, аз умқи қалбам, аз қаъри чону ҷигарам, то вақте дар бадан ҷон дoram, то замоне рӯи ин замин ҳастам, то он соате, ки маро низ дар канорат зери хоҳи сияҳ, даруни хонаи абайд мекунанд, ёдатро, хотиратро, симоятро, садоятро, ҳар як ҳаракатро зиндао бедор ҳоҳам дошт ва бо ман ва дар ман маҳфуз ҳоҳад буд. Дидаам сангҳи сари мазори ту аст.

МО он рӯз мебоист деха барои тӯй меомадем. Саҳт ҳурсанд буд, ки келин мефурорад. Мегуфт ракӯ мекунӣ. То ҳаракат дар дасту поямон ҳаст, рақс мекунем... Устухонҳоям месӯзанд, ҷигарам, дилам, магзи сарам месӯзанд... ҷонам месӯзад...

Мебоист ҷигараши ҷарроҳӣ мекардем. Дарди ҷигараши "кухна" ҳам шуда буд. Аммо ҳеч намехост, розӣ намешуд. Як вақт ҳурсандона гуфт ҳамон решаш totin, ки чанд вақт истемъол карда буд, ҳамми заҳмҳои ҷигараши кам кардааст ва аз ҳешони дар деха буда боз ҳам решаш totin дарҳост кард. Аммо дар ниҳоят розӣ шуд, ки ҷарроҳӣ кунад. Вале гуфт аввал тӯйи Ҳалилро баргузор мекунему арӯсро ба хона мөоварему баъд ҷарроҳӣ мекунем: "Намехоҳам бо ин ҷарроҳии вазнин, ки ҳамзомон заҳралта ва ҳозимамро низ амал мекунанд ва наздики нуҳ соат давом мекардааст, ҳурсандии писарамон ба мотам бадал кунам. Ҷун номаълум аст, ки аз ин ҷарроҳӣ ҷони солим бадар мөорам ӯзӣ..."

Аммо... қисмати талҳ, толеъи бад ва пешонии шӯри маро бубинед, ки ҳама асобби тӯй муҳайӣ, гову моли барои тӯй ҳаридорӣ шуда ва ҳамон рӯз, ки тиқи барнома деха тӯйгӯзаронӣ моеем, ногаҳону новақт пеш аз намози бомдод, бидуни онки оҳу воҳѓӣ, дард кашад... ҷонаш баромад... ҳоби шабашро барои абад, то қиёнат, то рӯзи растоҳез тамдид кард. Озими водӣ, роҳии мамлакате шуд, ки ногузир ҳамагон онҷо ҳоҳем буд, ҳоҳем рафт: яке ҷавон, яке пир. Касеро амон нест аз рафтан ва маскун гузидан дар он водӣ ва ба он кишвар, ки на шоҳ дораду на гадо. Вале сад ҳайф, ки ҷони ҷунӯнӣ ҷавонҳое, ки бо ҳазору як ҷавасу орзу ва бо дили қашоҳ-қашоҳ сокни ин диёри ҳамӯшон мешаванд:

*Зи пурборӣ агар шоҳи дарахтे
бишканад, ғам нест,*

*Вале ҷун бишканад шоҳи
ҷавоне, гиряму гирям...*

На тӯйро дид, на арӯс овард ва на ҷомаи домодии ба ҳазорон ҷавас дӯзонидашро ба қомати болои шаҳиспараш андоҳт. Орзӯю ҷавас-ҳояшро бо ҳуд ба хонаи сарду тоҷики лаҳад бурд. Ва тӯйхона ба мотамхона мубаддад гашт.

...Дар ҳонае, ки дар деха доштам, то ҳоло зиндагӣ накарда будем. Қарор буд ҳарду маросими ҳурсандибахши бурӯкӯбону қелинфароронро дар ҳамин манзили нав яқҷо барпо кунем. Ҳоҳарони ману ҳоҳарони он марҳума бо шодиву тараф, вале ғоифӣ аз гардиши ҷарроҳӣ ҷафопеша ва теги заҳролуди дар қаминаш, як ҳафта мешавад, ки ба истикబоли моя ба ба ҷаҳон аҳсан баргузор кардан тӯйи арӯсии Ҳалил ба тамиzu тозасозӣ ва гилему кӯрпандозӣ машғул буданд. Аммо ман бо қалби дӯғ-дӯғ ҷигари пораву тика ва ҷамони варамида аз ашкӯ ҳунҷиҷади бечони модари Ҳалил, турбати онро, ки мебоист арӯс мөфароварду пешопеши келин ҳамроҳи ҳоҳаронамон мерақсидау дафу доима мезад, тангачошон мекарду ба-

рои домоду арӯс мухаммас меҳонд, рӯи дастон аз дарвоза ворид мешавам...

Ҳудоё, ин як рӯзи маҳшар буд, тамоми мардуми деха, зану мард дар рӯйи ҳавлӣ, дар қади кӯча шоҳиди ин лаҳзаҳо ва ин манзара, ки дарак ва тасвир аз бадҳаҳии маро донданд, мешаванд. Нахустин касе, ки гардани маро мегираду "во балам, воооо баламм" мегӯяд, падари 86-солаам аст: "Додоҷон (падар) маро, ки номи падарашро доштам "додо" мегуфт" ... Додоҷон, ҳонавайрон шудӣ, ҳонавайрон шудӣ бачачонам, ба рӯзи саҳт гирифтор шудӣ бачачонам. Ман дигарбора сағир шудам... бачачонам. Қӯҳ дар пуштат афтор... бачачонам, бачачон" ... Дигар касе гарданамро гирифти чӣ гуфт, намедонам. "Қӯҳ дар

МАРСИЯ-2

БА ҶЕДИ ОН АЗИЗЕ, КИ СИ САРИ СОЛ ҲАМРОҲУ ҲАМРОЗ, ҲАМСОЗУ ҲАМСҮЗ, ҲАМНИШИНУ ҲАМБОЛИН ВА ҲАМДАМУ ҲАМСАРАМ БУД...

пуштат афтор" гуфтани падарам гӯшҳоямиро маҳкамард, баст. Пойҳо бе ин ҳам бечонам дигар мадор мадоранд, ки ҷисмамро рӯйи худ нигаҳ донданд. Пеши ҷамонамро сиёҳӣ гирифт. Абристон шуд ҳама ҷо, абрҳои сиёҳ. Яке ба ҳуд омадам, ки дар зери кӯпааму болои сарам ҷанд муллову домулло нишаста ва Қуръон меконанд. Тамоми андоманд месӯзад, дарақо-дарақ дар баданам уфтодааст. То банд-банди устухонҳоям хунук мекӯрам, сардам задаст. Аммо "қӯҳ дар пуштат афтор"-и падарам боз дар зеҳнам бедор шуд ва яке ҳуҷу хотирашон зинда шуданд, ба ҳуд омадам...

Ҳуди ҳамон шабе, ки дафни хоҳ шуд, падарам гуфт, ки тӯйро ба таъхир намеандозем. Ҳафтро медиҳему келинро мебиёрем... "касе пешомадро намедонад. Ман ҳам пир..." . Он чӣ, ки гуфт, ҳамон тавр шуд. Ҳафтро гузаронидему шаб ҳоли падарам бад шуд, бемористон бурдем. Баъди қўмакҳои пизишкон ба ҳуд омад ва ҳолаш беҳ шуд. Ҳама оҳи сабук қашидем. Аммо боз ҳам нашуд. Субҳ дамиду рӯзи калон шуд. Вале яку якорба ахволаш бад мешавад ва табибон ҷавобаш донданд. Оварданд ба хона, ки аз ғап монда буд. Як ё ду мубин аз Қаломуллоҳон донданд, ки ҷон дод. Ӯ ҳам надид келинфарориро. Рӯзи ҷумъаи 5-уми феврал ҳонумам ва ҷумъаи ҳафтai баъд падарам аз дӯнӣ рафтанд. Падарам баъди шаш соли рехлати мадарам даргузашт. Падарам ҳам фами зиёд дидaaст, ки қиссааш ҷудост. Вале фами келиншашро дили додғораш таҳаммул накард, дилаш кафид...

...Пазмонам, саҳт пазмон. Ҳумори дидораш, гуфтораш, нишасту ҳезаш ҷонамро мекушад. Чи тавре ҳам ки пештар гуфтам, вақтҳои ахир ҳамин тавр шуда буд, ки ҳар кучо мерафтам, ҳамроҳам буд ва мисли як ҷӯраи наzdik ҷафари ҷамий ҳамеша дар мошинам дар паҳлуи ҳудам менишаст. Ва ғоҳ агар ягон шиносе вомехӯрд, мегуфтам ба қафо гузарad. Мегуашт, вале баъд мегуфт, ки ин навбат ҳадом шиноносат воҳӯрад ҳам, вай дар қафо нишинаид, ман аз ҷоям такон намеҳӯрам. Мегуфтам чаро? Мегуфт аз паҳлуҷи чудо ҷудоид? Ҳоби мебоид? Магар биҳишт ин қадар дур аст? Меомад низдам ва мегуфт: "Бобо, мана биҳишт пеши бибиҷонам байед..."

Оҳ... дилу ҷигарам пора-пора мешаванд. Чи гӯям ба ин қудаки саҳт одаткарда ба бибиаш? Ҳарфҳои қудаконаш банд-банди ҷонамро дард медиҳанд... ҳарфҳои ин қудакро таҳаммул кардан кори басо мушкил аст... "мана биҳишт байед пеши бибиҷонам..."

...Агарчанде ин тавр менависам

ва ба даргоҳи Ҳудованди пок шукрони мекунам, аммо боварам на-мешавад, ки ўро дигар намебинам. Ба назарам, инак ҳоло ба лабони пур аз табассуми зебову хосу маҳсуси ҳудаҳонд-ҳандон дарро мекушиҷу медакоряд, шарфҳои омаданашро, садои поҳояшро, гармии на-фасашро мешунавам... аммо ақли солим мегӯяд, ки на, дигар беҳуда ҳудатро фиреб надех, тан дарнҳа ба зарби сангину ҷонкоҳи сарнавишт...

Шабам дар мотами ҳичрон

ду абру дар ҳиёл омад,

Ба сина ҳар қучо ноҳун задам,

шакли ҳилол омад.

Вақте ба поёни ин навништа расидам, намедонам, ин бори ҷандум буд, ки ҷамони ман аз резиш ва заҳидани об, ки ашкӯ сиришаш мегӯем, қирмизӣ шуда, варамида буд. Дилам меҳоҳад, бисёр бисёр меҳоҳад як бораки дигар, мӯчиҷае бишаваду ўро бубинам:- зиндаву пур аз табассум ва шодобу ҷаззоб, онгугна ки буд, онгугна ки рафтад буд...

Оҳ, ай Ҳудо... бале, шукр мекунам, ба ҳама он чӣ, ки маро насибу рӯйӣ додад, шукр фарзандону ҳоло алҳол танҳо ягона набераамро ме-

кардам. Туго саҳт пазмон шудам. Даруни ҷамони поку маъсумат нигоҳ мекардам, даруни ҷамони, ки тамоми ранҷу озору азоби маро фурӯ мекашиданд. Тамоми ранҷу дарди маро меҳушонд, ҷамонат ба ҳадде рамуз гирифта буд, ки ба-робар ба ҳира ва фурӯ рафтанд даруни онҳо тамоми ҳастагиҳоям рафъ ва бартараф мешуданд. Балки бо як нигоҳ гузаро ва мухтасар ҷамони ту ҳама ранҷу дардо аз ман мегирифт. Ту на таҳо занам будӣ, та пизишку табиби рӯзи рӯзгорам будӣ. Мисли як миқнотис ҳамаи ранҷу озору азоби маро мекашид ва даво, шифо ва дармон мебахшид. Ҳудоё, чи қадар ту барои ман намерасӣ, Ҳудоё, чи қадар ҷои ту ҳолист ва қасе пур наметавонад биқунад. Ман як тифли ширбӯу нозпарварде будам, ки чудо аз пистони модараш кардаанд ва ин тифли маъсум ба ёди он шири нӯшин ва он пистони мубарро ҳамеша ва ҳарзомон гирифву гиря мекунад. Балки ту модарам будӣ, ки туро ҳамеша барои ҳуд мутакко ва девори баланду устувор медонистам. Ҳоло ман ҳойилам, оvezonam, ҳама пешу паҳлӯям холист, ман туро на, балки ҷисму ҷонамро аз даст додам. Чаро рафтӣ ба ин зудӣ бидуни ҳарфу ҳичҷо, чи бад кардам?

Ҷамони намноку намзада ва намӯҳӣ ман дигар осори азият ва озори фироқи туро ба намоиш гузаштас. Қомати болову баланди ман ҳам зад, сафедӣ тамоми мӯйи сар ва ҷиши маро гирифт. Бахудо ғамат саҳт аст. Ман намедонам бо ҳудам ҷои кор қунам?

Дар ҳар қучо, ки ҷамонам менингарад, акси ўро мебинам. Дар дар, дар тиреза, дар хона, дар матбах, дар кӯча, дар ҳама ҷо. Зиндагии ман мурд. Ман ба самти ғуруб меравам, ман ғуруб шудам, ман губор шудам...

Ҷадаш, хотираш ҳамеша ҳамроҳам аст, раҳоям намекунад. Ҳоҳ дар хонаам, ҳоҳ дар роҳам, ҳоҳ дар ягон маросими маъракаам. Қалбам ҳун аст, ҳунӯш аст, ҳунгирифта аст. Бо тӯ омӯҳта ва омехта будам. На таҳо ҷамонам, ки гуссаҳову дарду додамро бурун мевораад, ин дилам аст, ки ҷамонам мебарояд: Ҷаршиа-ရاšъა, ҷакра-ҷакра, қатра-қатра... Гиря қарин ва шарики ҷамони ман шудаст, лобал ҳамхонаи хонаи ҷамони ман аст. Ҷамони қалон-қалони ман дигар фурӯ ва шуъла надорад. Лаболаб об аст. Үқёнус шудаанд. Туго саҳт пазмон шудам. Ҳоҳ аз авқот меҳоҳам, ки даруни ғӯрат биравам ва дар паҳлӯяят дароз бикашам. Аммо ин кор, ки ношуданист, шудани нест. Ёду хотираш девонаам мекунад. Ҷевона мешавам.

...Ман аз рӯзе, ки ҳудро шинохтам ва ҳатто овоне, ки қудак будам, аз Ҳудо таҳо як ҳоҳиш ва талаб доштам... будан бо ў. На симу на зар, на пулу сармоя, фақат ўро хоста будам ва меҳостам. Ва ин ҳоҳиш ҳамроҳ бо ман аз бачагиву наврасиву ҷавонӣ ва то ба ҳамин ҳоло беш аз пеш бузуртгар мешуд. Фақат ва таҳо ў! Ҷун ў дар вожеъ дар пеши ҷамонам ба воя расида буд. Даҳ сол дар як синф ҳамроҳаш будам. Ва дар дарози ин даҳ сол ҳамеша ва ҳамвора ўро таҳо мекардам. Ҳеч гоҳ аз тамошо-ҷиҳади барнадошta будам. Гуфтам, ки аз Ҳудо фақат ўро меҳостам. Ҳудованд маро ба орзум, ба он чӣ, ки меҳостам, расонд ва дар дастрасам қарор дод. Аз ин рӯ, ў сармояи тамоми умрам буд. Сармоямро Ҳудованд бановашт гирифт. Ҳоло факиру қашшоқам кард. Ба ҳадде факирам, ки сарҳисобарро намеравам, раҳгум шудаам.

Дигар дар мотами дар паҳлӯяят на-мешинад, дигар ҷамонаш ҳастага-ҳоямро рафъ намекунад, дигар гар-мии ҳузурашо, ҷекраи шодобашро, ҳоҳати дидорашро то абад аз даст додам.

...Акнун бақияи умрам дар ташнагии ўст. Ташнаи ў ҳоҳам буд то поёни умр. Ва ҳамин тавр бо ҳарқу ком ва дилу ҷамони ҷигари сӯхтаву ташна, ҷанд соле аз умрам ҳоҳист. Ҳоҳи ҷигари ҷамони зинда ва хувайдо мешаванд. Ҳанд-банди дилам канда мешавад. Туго саҳт ёд

СОЗАНДАИ ДАВЛАТЕМ!

Аличон ШЕРАЛИЕВ, донишҷӯи соли 1-уми факултаи химия, биология ва география, шуъбаи биология ва экология, сокини ноҳияи Восеъ.

Баъди супоридани имтиҳонҳо ба зодгоҳам баргашта ва бо устодоне, ки маро тӯли 11 сол дар мактаби миёна дарс доданд, ҳамсуҳбат шуда, аз шароити таҳсил дар муассисаи олӣ ба онҳо нақл намудам. Устодон ба ман гуфтанд, ки имсол "Соли ҷавонон" эълон гардидааст ва шумо ҷавонон бояд созандай давлат бошед. Ман таътили зимистонаро бо аҳли оилаамон гузаронидам ва таътил хеле хуб буд. Чунон ки дар Паёми имсоли Сарвари давлат муҳтарам Эмомалий Раҳмон соли 2017 "Соли ҷавонон" эълон гардид, мо ҷавонон кӯшиш менамоем, ки созандай давлат бошем ва номи ватани хешро баланд бардорем. Ман меҳоҳам баъди хатми донишгоҳ дар ин боргоҳи илму маърифат ба ҳайси омӯзгор кору фаъолият намоям.

**ТАЪТИПАМРО БА
ҲОНДАНИ КИТОБХОИ
БАДЕЙ ВА ГАЗЕТАҲО
САРФ НАМУДАМ!**

Ганчинаи КОМИЛ, донишҷӯи соли 1-уми факултаи филологияи рус, сокини ноҳияи Восеъ.

Таътили зимистонаи худро дар зодгоҳам гузаронидам. Бисёртар ба китобхонӣ машғул будам. Инчунин, ба омӯзиши забонҳои ҳориҷӣ низ машғул шудам. Умуман, таътили замистонаамро бо ҳондани китобхонӣ бадей ва газетаҳо сарф намудам.

**БОЯД ШУКРОНАИ
ОЗОДӢ НАМОЕМ!**

Лабина САНГООВА, донишҷӯи соли 1-уми факултаи химия, биология ва география.

МИНБАРИ ДОНИШҔУ

фия, сокини ноҳияи Темурмалик.

Дар таътили зимистона ба ҳонаамон рафта, онро хело хуб гузаронидам. Дар ин миён якчанд адабиётро мутолия намудам. Яке аз онҳо асари устод Садриддин Айнӣ қиссаи "Одина" мебошад, ки баъд аз ҳондани он ба ҳулоасае омадам, ки мо бояд шукronai озодӣ ва баробарҳуқии худ намоем, зеро мо дар фазон осоишта зиндагӣ мекунем. Барои мо ҳама шароитҳо фароҳам оварда шудааст. Инчунин, соли 2017 "Соли ҷавонон" эълон гардид, ки ин барои мо як рӯйдоди хеле бузург ба шумор меравад.

Дар оянда меҳоҳам, ки донишгоҳро бо сари баланд хатм намуда, ба ҳалқу ватан хизмат намоям. Инчунин, орзу дорам, ки мутахассиси хуб шуда, саҳми худро дар шукуфоии ватани азизам-Тоҷикистон гузорам.

*Сарбайти суруду
достонам Ватан аст,
Сармояи умри ҷовидонам
Ватан аст.
Чун сураву оят аст номаш
ба забон,
To ҳаст забон вирди
забонам Ватан аст.*

**ДҮСТДОРИ ИНСОНИЯ-
ТАМ!**

Сабоҳат ҒАФУРОВА, донишҷӯи соли 1-уми Коллеҷи тибии Кӯлоб, сокини шаҳри Кӯлоб.

Таътили зимистонаро хеле хуб гузаронидам. Дар таътили зимистона барои истироҳат ба шаҳри Душанбе сафар намудам ва дар ин сафари худ аз Осорхонаи миллӣ ва Китобхонаи миллӣ дидан намудам. Китобхонӣ бадеи зиёдеро ҳонда, донишшамро сайқал додам. Ҳи хеле ки Суқрот гуфтааст: "Муҳабbat ба қасби табиӣ ин муҳабbat ба инсоният аст". Аз ин рӯ, дар пеши худ мақсад гузоштам, ки онҳо ба Тоҷикистон пурсон шудем, ки онҳо ба Тоҷикистон назари нек доштанд.

**БАРОИ СОЛИМ
НИГОҲ ДОШТАНИ НА-
СПИ ОЯНДА КӮШИШ
МЕНАМОЯМ!**

Шаҳриёр АЙНИЕВ, донишҷӯи соли 1-уми Коллеҷи тибии Кӯлоб, сокини шаҳри Кӯлоб.

Таътили зимистонаро зиёдтар ба ҳондани китобхое, ки ба соҳаи тиб рабт доштанд, гузаронидам. Аз ҷумла, "Анатомияи одам", "Биологияи тибӣ", "Химияи физиологӣ" ва ғайраҳо. Боз дар давоми таътили замистона якчанд китоби бадей ва инчунин як қисми асари устод Бобоҷон Ғафуров

да, дар ин сафари худ аз Осорхонаи миллӣ ва Китобхонаи миллӣ дидан намуда, инчунин ба зиёрати дӯston ва хешу ақрабоям рафтам. Дар охир гуфтниҳам, ки дар соҳаи тиб кору фаъолият намуда, барои солим нигоҳ доштани насли оянда кӯшиш менамоям.

**БА МАВЗЕИ САФЕД-
ДАРА РАФTEM!**

Айсиддин НЕҶМАТУЛЛО-
ЗОДА, донишҷӯи соли 1-уми
факултаи филологияи
ҳориҷӣ, сокини шаҳри
Кӯлоб.

Баъди супоридани имтиҳонҳоям мақсад гузоштам, ки бо ҳамроҳи дӯstonам ба мавзеи Сафеддараи ноҳияи Варзоб ба мақсади лижаронӣ ва омӯзиши ин намуди варзиш равем. Сафарамон на онқадар тӯлонӣ буд. Тӯли чор рӯз мудар он ҷо истироҳат намудем ва каме ҳам бошад аз ин сафари худ лаззат бурдем аз ин намуди варзиш (лижаронӣ) ба пуррагӣ оғоҳ гаштем. Инчунин, бо якчанд меҳмонони ҳориҷӣ ҳамсуҳбат шудем ва ҳиссииётӣ онҳоро хело хуб дарёфтем. Дар бораи сафарашон ба Тоҷикистон пурсон шудем, ки онҳо ба Тоҷикистон назари нек доштанд.

**ҲАР ҶАҚИҚАИ ХУД-
РО БОЯД САМАРАНОК
ИСТИФОДА БАРЕМ!**

Сайида СИРОЗИДДИНО-
ВА, донишҷӯи соли 1-уми
факултаи филологияи
ҳориҷӣ, сокини шаҳри
Кӯлоб.

Пас аз супоридани имтиҳонҳоям кӯшиш намудам, ки ба ҳондани китобхонӣ бадей машғул шавам. Дар давоми таътили замистона якчанд китоби бадей ва инчунин як қисми асари устод Бобоҷон Ғафуров

"Тоҷикон"-ро низ мутолия намудам ва аз таърихи бою рангини ҳалқи тоҷик оғаҳӣ пайдо намудам ва бо рӯҳи болида ба донишгоҳ омадам. Мақсадам ин аст, ки мо донишҷӯён бояд ҳар дақиқаи худро самаранок истифода барем.

**БЕҲТАРИН ХУШБАХТӢ
БО ОИЛАИ ХУД БУДАН
АСТ!**

Ҳалима ЮНУСОВА, донишҷӯи соли 1-уми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика, сокини ноҳияи Шамсиддин Шоҳин.

Дар таътили ба зодгоҳам назди падару модарам рафтам. Баъдан бо боварӣ гуфта метавонам, ки таътили зимистонаро хеле хуб гузаронидам, ҷунки дар назди падару модар ва бародару ҳоҳари худ будам. Беҳтарин хушбахтӣ он аст, ки бо оилаи худ ва хешу ақрабои худ боши. Дар айёми таътили ба ноҳияи Мир Сайди Алии Ҳамадонӣ сафар намудам ва дар рафти сафар ба яке аз ҷойҳои таърихе, ки аз қӯҳан будани ҳалқи тоҷик далилат мекунад, қалъаи Ҳулбуқ дидан намудам. Ҳангоми тамоши ин қалъаи бостонӣ ба ман таъсири хеле хубе гузошт, яъне ҳисси ватандустӣ ва меҳанпарастӣ ва фаҳангдӯстӣ маро бедор намуд. Китобхонӣ мутолия намудаам низ ба ман қувват ва тавононии бештареро барои қадами устувор гузоштан ба оянда саҳми бештаре гузоштанд, ки яке аз онҳо "Доҳунда"-и Садриддин Айнӣ мебошад.

**БА ПУЧОБ РАФТА,
ДАР ҲАҚҚИ БУЗУРГОН
ДУО КАРДАМ!**

Абдулназар АБДУЛЛОЕВ, донишҷӯи соли 1-уми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика, сокини ноҳияи Ҳовалинг.

Таътили замистонаамро хеле хуб гузаронидам. Бисёртар

ба китобхонӣ машғул будам.

Ростӣ китобҳои лозимаамро дарёфт накардам. Аз ин рӯ, ба шаҳри Душанбе сафар намуда, ба Китобхонаи миллӣ рафтам ва аз онҳо дарёфт намудам. Файр аз ин, дар онҳо сайру гашт намуда, Осорхонаи миллиро низ тамошо намудам ва аз осори ҳалқи худ боҳабар шудам. Ҷойҳои таърихи гузаштai ҳалқи тоҷикро низ дидан намудам. Аз ҷумла, ба дехаи Лучоб, ки дар паҳлӯи Донишкадаи тарбияи ҷисмонӣ ҷайғир аст, рафта дар ҳаққи гузаштагони ин макон, ки аксарияташон фарзандони фарзонаи миллиатанд, як каф дуо кардам.

**ДАР ТАЪТИЛ ЗАБОНИ
АНГЛИСӢ ОМӮХТАМ!**

Шаҳриёр АЛИМӢ, донишҷӯи соли 3-уми Коллеҷи омӯзгории Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, сокини шаҳри Кӯлоб.

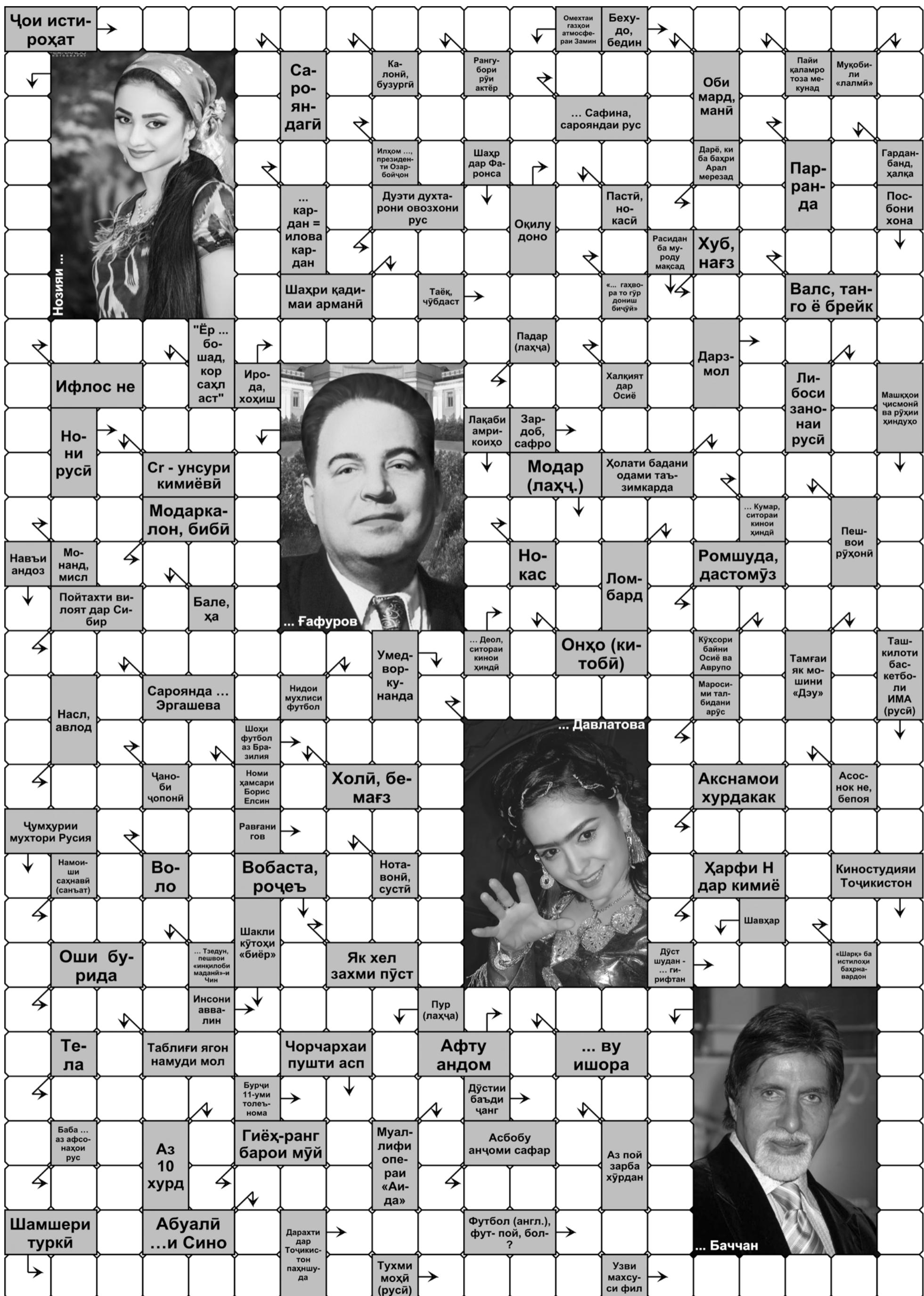
Ман таътили зимистонаамро ба омӯзиши дарсҳои иловагӣ аз фанни забони англisisӣ ва инчунин ба аёдати дӯston гузаронидам. Мақсади омӯзиши дарсҳои иловагӣ аз фанни забони англisisӣ ин мустаҳкам намудани донишшам аст, ки дар фасли баҳор дубора барои таҷрибаомӯзӣ меравел. Ман дар таътили замистона бо ҳамроҳии ҳамкурсан ба ҳонаҳои ҳамдигар мерафтем ва бароям бисёр рӯзҳои фаромӯшнаванда буд. Боз дар ин давом аз китобхонӣ, ки асосан омӯзгорон ҳангоми дарсомӯзӣ дар муассисаҳои миёна истифода мебаранд, истифода бурдам ва дар пайи мутолия ва ҷустуҷӯи дигар маводҳои илмӣ будам, ки каме ҳам бошад дар ин давом ба худ ғизои маънавӣ гирифтам.

Таҳияи Алишер ЯТИМОВ

«Минбари донишҷӯ» гӯша барои донишҷӯён буда, ҳангоми доштани ҳар мушкил ё дастовард метавонанд ба масъули гӯша Алишер Ятимов ба телефони 918 34 45 16 муроҷиат намоянд.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2016 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 1-уми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика, сокини ноҳияи Ҳовалинг (таҳсили рӯзона) додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор сокит доноста шавад.

ҚИМАТИ-ҚИМАТӢ

Дар ибтиди мақолаи қаблӣ бо унвони "Фалат нанависем" ("Адабиёт ва санъат", 17 декабря соли 2009) кӯшиш шуд, то қаблӣ аз ҳама таваҷҷӯҳ ва иштибоҳоте ҷалб гардад, ки мо дар навиштани таблиғӣ ва тарғиби худ дар мавриди таъкиди зарурати омӯзиш ва бузурдошти забони модарӣ соҳидар кунем, зоро дар чунин мавриди роҳ додан ба иштибоҳ ҷанд баробар бадтар ва номақултар аз мавриди дигар аст. Бино бар ин зарур аст, ки катибаҳо, лавҳаҳо ба ҳама анивои дигари навиштаҳо дар ин мавзӯъ ба ҷиддияти тамом зери назорат қарор бигирад.

Ин бор низ аз ҳамин қабил як байти машҳури ҳаким Носири Хусрав, ки мазмунан фармудаи ҳазрати Исо (а) буда, дар бузурдошти забони модарии мо ва ба ношини ситеz нисбат ба муҳолифон ва мумкирони фарҳанги тоҷик гуфта шудааст, барои мулоҳиза пешкаш мегардад. Лавҳоҳо ороста бо ин байти машҳур дар пештоқ ва сардари бисёре за марказҳои фарҳаги ву омӯзишӣ насл гардида ва аксаран бо чунин сурат навишта шудааст.

*Ман онам, ки дар пои
хуқон нарезам,
Мар ин қимматӣ дури
лафзи дариро.*

ДУРУСТ БИНАВИСЕМ-1

Пайдост, ки аз назари навҳӣ дар ин навишта ду ғалат роҳ ёфтааст. Аввалан, вургули охири мисраи аввал бе мавриди аст, зоро идомаи ҷумла онро тақозо намекунад, магар ин ки ҳиссаҳои таърихии "мар"-ро ки маънои мустақиле надорад, аз ду тарф бо вургут ҷудо кунем, ки зарурате барои ин кор ҳам нест, зоро он дигар ҷузъи ҷоншини "ин" шудааст. Пас, барои маълум кардан шакли саҳехо байт таркиби нахвии онро чун як ҷумла баррасӣ мекунем.

"Ман касе ҳастам, ки дар пои хуқон нарезам инро. Чиро? Қимати дури лафзи дариро". Дар ин сурат мебинем, ки баҳши "мар ин" бемаврид мешавад, зоро ин ишораҷонишин аслан дар мавриди исмҳои мушиҳаси моддӣ ва ё ташхисшуда (дар шеър ва қаломи бадеъ) ба кор равад. Агарчи таъбири "рехтани қимат" дар шеър дар шеър комилан бемаъно ва ноҷиз нест, варе ҷунон ки маълум аст, таъбири дар пои қассе симу зар ё дурру гӯҳар рехтан машҳуртар мебошад. Зими ни ин мулоҳизаҳо, ки вуҷуди қалимаи "қиматӣ"-ро зери суол мебарад, ба ёд мерасад, ки дар забони зиндаи гуфтории тоҷикӣ қалимаи "қиматӣ" зиёд исти-

фода мешавад. Масалан, мегӯянд "фалонӣ одами бисёр қиматӣ аст". Яъне, арзишманд, боарзиш. Дар забони адабиёт қадими форсии тоҷикӣ низ ин қалима маъмул аст:

*Хизонаи сухан аст аз
қиёс синаи ман,
Ки андар ўғуҳари қиматӣ
фаровон аст.
Амир Муиззӣ*

*Ассалом, эй қиматитар
гавҳари дарёни ҷуд,
Ассалом, эй ҷозатар
гулбарги саҳрои вуҷуд.
Мавлоно Ҷомӣ*

Ҳамчунин рубоии машҳури Умарӣ Ҳайём ба мисраи охирини "Бас гавҳари қиматӣ", ки дар синаи туст" аксаран ба шакли галати "гавҳари қиматӣ" навишта мешавад. Гузашта аз ин, дар нусхаҳои форсии осори Носири Хусрав дар ин байт ҳамеша қалимаи "қиматӣ" бо ё-и форсӣ дар охир омада, ки ин баҳсро хулоса мекунад.

Ба ин қиёс, бо таваҷҷӯҳ ба забонӣ зинда, забони адабиётӣ классикӣ ва форсии имрӯзи Эрону Афғонистон беҳтар аст дар мавриди "санҷҳои қиматӣ" ибораи "санҷҳои қиматӣ"-ро ба кор барем ва дар ин ҳол "полудрагониёни камни"-ро ҳам метавонем бомувафғақӣят "санҷҳои нимақиматӣ" тарҷума кунем. Ҳамчунин "когазҳои қиматӣ", "ашёи қиматӣ" ва ғ.

бинависем. Агарчи "қиматӣ" дар асл ғалат аст, зоро қалимаҳои "қимат" ва "баҳо" як маъно доранд, варе дар асари тақрор роҷӯя ва пазирафта шудааст. Дар ин мавриди ҳамсаҳҳар аст аз қалимаҳои гаронбаҳо, пурбаҳо, гаронқимат ва пурқимат ва ҳамчунин қиматӣ истифода мешавад.

Дар ниҳоят, шакли саҳехо байти ёдшудаи Носири Хусрав чунин аст:

*Ман онам, ки дар пои
хуқон нарезам,
Мар ин қиматӣ дури
лафзи дариро.*

Аз он сифат пеш аз мавсүф (яъне, "қиматӣ" пеш аз "дурр") омадааст, ҷои тааҷуб нест. Чунин тартиби сифату мавсүф дар забони мо, баҳусус забони шеър роҷӯя буда, яъне аввал мавсӯфу баъд сифат, доро мебошад.

Рустами ВАҲҲОБ, устоди
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

ДУРДОНАҲОИ БУЗУРГОН - 6

Чомӣ дар осори худ соҳиро на тақомули панҷсадсолаи адабиёти гузаштаро ҷамъбаст мекунад.

E. Бертель

Агар қасбро дуруст интиҳои намоед, баҳту сурӯр ҳудаш шуromo мекобад.

K. Ушинский

XXXX

Омӯзгор - ин шаҳсест, ки ҳамаи ҷизҳои турқимати замонро ба насли наврас медиҳад.

K. Луначарский

XXXX

Забон ва тандурустӣ аз инсон на танҳо донишандӯй дар соҳаи илм ва санъат, балки таъоми умр ба машҳои ҷисмонӣ машғул шуданро талаб мекунад.

Aфлотун

XXXX

Тарбияи ҷисмонӣ ва сайру гашт дар ҷаҳои тоза барои ин-кишофи хотира аҳамияти қалон дорад.

K. Ушинский

XXXX

Кӯтоҳумрӣ ба мо насиб нашудааст, мо ҳуд умрро кӯтоҳ мекунем.

Сенека

XXXX

Дар олам аз мушакҳои барҷаставу пӯсти обутобёфта дид, либоси зеботаре нест.

В. Маяковский

XXXX

Вичдони тоза беҳтарин бистар аст.

Г. Ибсон

XXXX

Суди олӣ ин суди вичдон аст.

В. Гюго

XXXX

«Анвори дониш»

ТАХТАИ ЭЛЕКТРОНӢ - ШУКУҲ ё ВОСИТАИ ТАЪЛИМ?

Дар тамоми кишварҳои ҷаҳон саҳаи маорифро сарҷашмай соҳаҳои дигар унвон мекунанд. Баҳри рушди ин соҳа Ҳукумати кишвар маблагҳои зиёд ҷудо намуда, тамоми таълимгоҳҳои кишваро бо мусоиртарин таҷҳизотҳои техникии муҷаҳҳаз намудааст, то ин ки омӯзгорон аз ин воситаҳои техникиӣ ба насли наврас таълим диданд.

Дар ҳаёти мо доимо технологияҳои иҳтироъ мегарданд, ки мавҷудияти онҳоро ҳатто тасаввур кардан ғайри имкон буд. Пештар мо ҳангоми дарс аз таҳтаҳои ҷубин ва бӯрҷо истифода мебурдем. Имрӯз вазъонандони онҳо таҳтаҳои интерактивӣ-электронӣ ва проекторҳо гаштааст, ки ин хеле ҳуб аст. Пас, саволе пайдо мешавад, ки таҳтаи электронӣ ё технологияи таълимӣ чист?

Дар сӯҳбатҳо бо омӯзгороне, ки аз технологияни навин ҳангоми таълим истифода мебаранд, мъалумамон гашт, ки таҳтаҳои электронӣ ҳубиҳои зиёд нисбат ба таҳтаҳои ҷубин доранд, ки ҷанде аз инҳоро пешниҳоди ҳонандо мегардонем:

1. Маркери электронӣ ҳамеша менависад, бар хилоф бӯри таҳтаҳои пешниҳо.

2. Бисеррангӣ. Бисёре аз схемаҳоро ба ҳар ранги мувоғики табъ кашидан мумкин аст. Масалан, қувваҳо, гузаштани шуъоҳо аз оптика ва ғайра. Бӯри рангинро мо доимо фаромӯш мекардем ва ё аз бӯри сафед ҳам бадтар менавишт. Таҳтаи интерактивӣ ба шумо имконияти ба осонӣ ранги қаламро тағйир доданро мениҳад.

3. Тоза будани даст аз бурӯни ҳамон ҷониши ғизӣ мешавад. Асоси шахс то 5 солагии кӯдак гузашта мешавад.

A. С. Макаренко

XXXX

Фирдавсӣ сultonи шеър аст ва "Шоҳнома" шоҳиди салтана-ти ўст.

ҳеч ғализие ба омӯзгор намерасад.

4. Барои навиштани матни нав зарур нест, ки таҳтаро тоза қунем. Мо метавонем, ки танҳо варақаи нав қушода, варақи пешниҳо агар лозим бошад ҳар ҷоҳе ҳоҳем метавонем баргардонем.

5. Мъалумотҳои дар таҳта бударо ҳамчун як файл сабт намуда, боз истифода бурдан мумкин аст.

6. Будани проектор. Инро бояд дар мақоми аввал гузошт, ҷониши проектор дар набудани таҳтаи интерактивӣ мӯфид аст.

7. Зебо тасвир намудани фигурҳои геометриӣ ва диаграммаҳо.

8. Як дарсро дар барномаи таҳтаи гузашта, онро дар флеш агар сабт намоем, онро дар гурӯҳои дигар низ гузаштан мумкин аст.

Оё методи дарсӣ тағйир меёфта бошад?

Проектор стратегияи дарсро тағйир медиҳад. Барои ҷониши ғизӣ мешавад. Баҳри ҷониши ғизӣ мешавад. Агар дар ин мавриди ҳама ҳамфир бошем, раванди таълим ва донишаз-худкуни донишҷӯён ба сатҳи баланд мерасад.

Абдулмажон ЗОИРОВ,
ассистенти кафедраи илмҳои
компьютерии ДДК ба номи А. Рӯдакӣ

МАРКАЗИ РУШДИ КАСБИЯТ ВА ИННОВАТСИЯ ДАР ДОНИШГОҲ ТАЪСИС ЁФТИ

Маркази рушди касбият ва инноватсияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар асоси мактуби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.02.2016, №05/1-976 таъсис дода шудааст. Марказ дар ошёнаи дуюми бинои маъмурӣ Донишгоҳ, утқи №200 ҷойгир аст. Дар марказ 4 нафар фаъолият мекунад: сардор ва се нафар мутахассис. Самти фаъолияти марказ ҳамкорӣ бо ташкилоту муассисаҳо, кор бо ихтиёриён (волонтёрон), таҳия ва дар амал тадбиқ намудани лоиҳаҳо мебошад. Мақсади асосии Марказ ҳамкорӣ бо корхонаву идораҳо (корфармоён) ва омода намудани донишҷӯён ба талаботи онҳо мебошад.

ВАЗИФАҲОИ МАРКАЗ

- Маълумоти мушахҳас оид ба ҷойҳои кори холӣ ва корфармоён;
- Ташкили семинарҳои омузишӣ оид ба талаботи корфармоён;
- Ба донишҷӯён шинос намудани фаъолияти корӣ, шарт, талабот, коргарон ва харитаи корхонаҳо;
- Омӯзонидани тарзи навишии лоиҳа;
- Ташаккул ва тақвият бахшидани маҳорати ихтиёрий (волонтёрий);
- Баргузор намудани ярмаркаҳои ҷойҳои кори холӣ.

БАРОИ ДОНИШҖӮЁН

- Иштирок дар семинарҳои омузишӣ оид ба азхудкуни талаботи корфармоён;
- Иштирок дар ярмаракаҳои ҷойҳои кори холӣ;
- Иштирок дар воҳӯрӣ бо корфармоён;
- Иштирок дар воҳӯрӣ бо ҳатмкардагони муваффақ;
- Иштирок дар семинарҳои омузишӣ оид ба тарҳрезии лоиҳаҳо;
- Пешниҳоди лоиҳаҳо ба сармоягузорони доҳилий ва ҳориҷӣ;
- Иштирок дар омузишҳо оид ба ташаккули малакаи ихтиёрий (волонтёрий).

БАРОИ КОРФАРМОЁН

- Дастрасӣ ба базаи маълумотҳои марказ оид ба донишҷӯёни ба кор омода шуда;
- Баргузор намудани ҷорабинӣ таҳти унвони "Рӯзи корхона" (маълумот оид ба фаъолияти корӣ, шарт, талабот, коргарон ва харитаи корхона);
- Дастигирӣ ва сарпастӣ намудани лоиҳаҳои Марказ ва донишҷӯён дар доираи имконият;
- Дар асоси озмун ба кор дарваза намудани донишҷӯён ва ҳатмкунандагон

**МАРКАЗИ
РУШДИ
КАСБИЯТ ВА
ИННОВАТСИЯ**

ДИҚҚАТ! ОЗМУН

1

Рӯзномаи "Анвори дониш" ба хотири ташаббуси муҳими Пешвои миллат, муҳтарам Эмомали Рахмон аз тарафи Мачмааи Умумии Созмони Милали Муттаҳид оид ба Даҳсолаи байналмилалии амал "Об барои рушди устувор 2018-2028" ва ҳавасманд намудани омӯзгорону донишҷӯён аз 01.01.2017 то 20.06.2017 озмуни "Мақолаи беҳтарин" дар мавзӯи "Об яке аз ҷорунури ҳаёт" эълон мекунад.

Голибон бо тӯҳфаҳои хотиравӣ, диплом ва маблағҳои зерин қадрдонӣ карда мешаванд:

- Чойи 1-ум: 500 сомонӣ;
- Чойи 2-юм: 300 сомонӣ;
- Чойи 3-юм: 200 сомонӣ.

2

Рӯзномаи "Анвори дониш" ба хотири ибрози андешаи солим, ташвиқи тарғиби ватандӯстӣ ва ифтихори миллӣ, эълон гардидани соли 2017 "Соли ҷавонон", дарёфти ҷеҳраҳои нав ва ҳавасманд намудани омӯзгорону донишҷӯён аз 01.01.2017 то 20.06.2017 озмуни "Мақолаи беҳтарин" дар мавзӯи "Ҷавонон-ояндасози миллат" эълон мекунад.

Голибон бо тӯҳфаҳои хотиравӣ, диплом ва маблағҳои зерин қадрдонӣ карда мешаванд:

- Чойи 1-ум: 500 сомонӣ;
- Чойи 2-юм: 300 сомонӣ;
- Чойи 3-юм: 200 сомонӣ.

3

Рӯзномаи "Анвори дониш" ба хотири ибрози андешаи солим, ташвиқи тарғиби ватандӯстӣ ва ифтихори миллӣ 20-солагии Ваҳдати миллӣ, дарёфти ҷеҳраҳои нав ва ҳавасманд намудани омӯзгорону донишҷӯён аз 01.01.2017 то 20.06.2017 озмуни "Мақолаи беҳтарин" дар мавзӯи "Ваҳдат-бақои миллат" эълон мекунад.

Голибон бо тӯҳфаҳои хотиравӣ, диплом ва маблағҳои зерин қадрдонӣ карда мешаванд:

- Чойи 1-ум: 500 сомонӣ;
- Чойи 2-юм: 300 сомонӣ;
- Чойи 3-юм: 200 сомонӣ.

Дар озмунҳои иштирок намуда, мақолаҳои хонданбоб нависед ва голиби озмун шавед!

Ҳайати рӯзномаи "Анвори дониш"

МАВЛУД МУБОРАК!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "Анвори дониш" омӯзгорон ва командони зерини донишгоҳро, ки дар нимаи дуюми моҳи февралӣ солиёни гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳният гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҳатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани нерӯманд ва дар кору фоъолияташон комёбиҳои беназирро таманно доранд. Бигузор ҳамеша чун кӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ хушбаён, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шуҳратманд ва чун Ҷомӣ ҳоккор бошед! Ҳеч гоҳ БАХТ ва ХИЗР кошонаи шуморо тарқ насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама соросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Ҳушиҷу хурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафарон бод!

Бигузор дар умрашон баракат ва дар қасбашон ҳалолкорӣ пайваста амалӣ гардад.

1. **ШОҲРУХИ САЙДҖАҲФАР**, 16.02.1991, асистенти кафедраи сиёсатшиносӣ, ш. Кӯлоб, кӯчаи Чапаев 28;
2. **ИСУФОВ ДИЛШОД**, 17.02.1983, саромӯзгори кафедраи биология, н. Кӯлоб, ҳоҷагии С. Зарипов, ҷамоати Чорбӯғ;
3. **НАЗИРМАДОВ ДИЛШОД**, 20.02.1985, муаллими қалони кафедраи журналистика, ш. Кӯлоб, кӯчаи Ҳудоёр Назаров 3/14;
4. **ГУЛАМАДШОЕВ ШОКИР**, 20.02.1986, мудири китобхона, ш. Кӯлоб, кӯчаи 1-уми Май, 150;
5. **БОЗОРОВ ХУШБАҲТ**, 20.02.1965, муаллими қалони кафедраи таҳсилоти ибтидой, ш. Кӯлоб;
6. **ЁРМАТОВ АЛИШЕР**, 20.02.1992, асистенти кафедраи таҳсилоти ибтидой, ш. Кӯлоб;
7. **ФАЙЗОВ НЕКРӯЗ**, 23.02.1990, асисенти кафедраи таърих ва ҳукуқ, ш. Кӯлоб, маҳ. А.Ҷомӣ 46;
8. **РАҖАБОВ РАМАЗОН**, 23.02.1993, лаборанти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ, ш. Кӯлоб, маҳ. Ленин;
9. **ОДИНАЕВ АБДУЛФАҖЭЗ**, 25.02.1974, асистенти кафедраи илмҳои компютерӣ, ҷамоати Зирақӣ, дех. Офтоблиқо;
10. **МИРЗОЕВА МАҲТОВӢ**, 25.02.1958, муаллими қалони кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷик, ш. Кӯлоб, маҳ. Н. Ҳувайдуллоев;
11. **ҚОДИРОВА ДИЛАФРӯЗ**, 25.02.1971, мудири кафедраи физикии умумӣ ва назариявӣ, ш. Кӯлоб, маҳ. И. Сомонӣ ҳ. 48/ут23;
12. **ЭРГАШЕВА Ш.К.**, 25.02.1984, асистенти кафедраи забони русии умумидонишгоҳӣ, ш. Кӯлоб, кӯчаи Ҷумъа Алиӣ;
13. **ТОШОВ АЙНИДДИН**, 25.02.1985, номзади илмҳои филология, ҳамкори кафедраи методикаи таълими забони англӣ, н. Муъминобод, дехаи Тебалай;
14. **ҲАСАНОВА Н.**, 26.02.1985, асистенти кафедраи забони русии умумидонишгоҳӣ, Кӯҳдомон ҳ.x27;
15. **МАДАМИНОВА МУРОДБЕГИМ**, 27.02.1983, лаборанти кафедраи таҳсилоти ибтидой, ш. Кӯлоб, куч. Содиков;
16. **ҚУРБОНОВ А.**, 27.02.1964, ҳамкори кафедраи мененҷмент ва маркетинг, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, ш. Душанбе, маҳ. С. Шерозӣ ҳ.47 ут.25
17. **САҒАРОВ САЙТОҖИДДИН**, 29.02.1988, асистенти кафедраи илмҳои компютерӣ, н. Фарҳор, дех. Муҳочиробод;
18. **ГУЛРӮИ СУХРОВ**, 29.02.1992, асистенти кафедраи педагогика, н. Восеъ дех. Қурбоншаҳид;

ЗОДРӯЗ МУБОРАК, ОМӯЗГОРОН ВА КОРМАНДОНИ АЗИЗ!

**АНВОРИ
ДОНИШ**

ДОНИШ АНДАР ДИП ЧАРОГИ РАШАН АСТ

**МУАССИС:
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ
КӯЛОБ БА НОМИ
АБŪАБДУЛЛОҲИ РӯДАҚӢ**

МУҲАРРИР: Ҷаҷонгир Рустам

МУШОВИРОН:
АБДУЛЛО ҲАБИБУЛЛО (профессор), С. КАРИМОВ (академик), М.О. ИБОДОВ (профессор), ҶУМҲАҲОН АЛИМИ (профессор), С. ХОЛИҚОВ (н.и.к.), Ш. ХУДОЙДОДОВА (н.и.ф.), Д. САЙДАҲМАДОВА (н.и.п.), М. АБДУЛЛОЕВ (профессор), С. МИРЗОЕВ (профессор), Б. ҶУРАЕВ (м.к.), Шамшоди ҶАМШЕД (котиби масъул)

Рӯзнома бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ

Нашири дар Вазорати
Фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
таҳти рагҳами 0011/рз 23.04.2014
аз нав ба қайд гирифта шудааст.

ТЕЛЕФОН:
Идора: (83322) 3-31-15
Мобили: 981-000-219; 918-344-516; 918-334-442.

Рӯзнома дар ҶДДМ
"Мега-принт" бо төмъодӣ
2000 нусха чор карда шуд.

Рӯзнома таркии обуна
дастрас мегардад.

НИШОНӢ МО:
735360. ик. Кӯлоб, кӯчаи
С. Сағаров, 16
E-mail: anvor.donish@kgu.tj

САҲИФАБАНД:
Баҳридин САНГИМАДОВ